

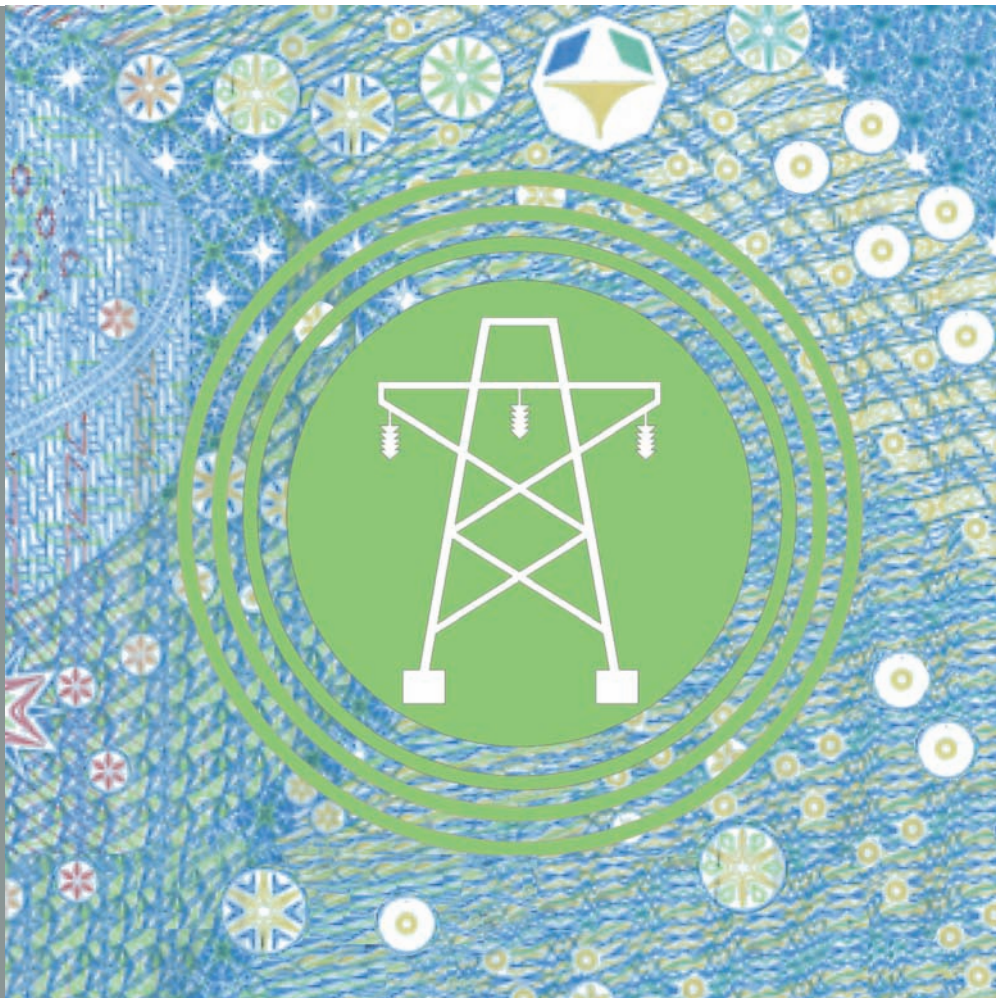

Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, m.v.

Den økonomiske reguleringen
av nettvirksomheten

Eva Næss Karlsen (red.)

19
2005

D
O
K
U
M
E
N
T

Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302
om økonomisk og teknisk rapportering, m.v.

Den økonomiske reguleringen av
nettvirksomheten

Oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst

Dokument nr 19

Oppsummering av høring av forslag til endring av forskrift

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Eva Næss Karlsen
Forfatter: Edna Grepperud, Carl-Petter Haugland, Eva Næss Karlsen,
Tore Langset, Geir Røsand

Trykk: NVEs hustrykkeri

Opplag:

Forsidefoto:

Sammendrag:

Emneord:

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

Desember 2005

Innhold

Forord	4
Sammendrag	5
1 Innledning	10
2 Generelle merknader	11
2.1 Tidspunkt for vedtak av forskrift	11
2.2 Utredningsinstruks	12
2.3 Avkastning.....	13
3 Høringsinstansenes syn på forslag til forskriftstekst og NVEs vurderinger	17
3.1 Kapittel 1. Innledende bestemmelser	17
3.2 Kapittel 2. Rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat	20
3.3 Kapittel 3. Regnskapets oppbygging og tilleggsopplysninger	21
3.4 Kapittel 4. Resultatregnskap	21
3.5 Kapittel 5. Balanse	22
3.6 Kapittel 6. Avbruddsrapportering.....	23
3.7 Kapittel 7. Generelt om inntekter for nettvirksomheten	24
3.8 Kapittel 8. Fastsettelse av inntektsrammer	26
3.9 Kapittel 9. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi	38
3.10 Kapittel 10. Omfordeling av årlige inntektsrammer i eget nett.....	45
3.11 Kapittel 11. Årlig inntektsramme for systemansvarlig nettselskap	46
3.12 Kapittel 12. Særskilte bestemmelser vedrørende fellesnett	46
3.13 Kapittel 18. Ikrafttredden og overgangsbestemmelser	46
3.14 Andre merknader.....	47
4 Forskriftstekst vedtatt desember 2005	49
5 Forskriftstekst som NVE tar sikte på å vedta høsten 2006	52
6 Høringsinstanser med uttalelser	59

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har 5. desember 2005 vedtatt forskrift om endring av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsrammer for nettvirksomheten og tariffer.

Det henvises til NVE dokument nr 9 2005 vedrørende bakgrunn for den vedtatte forskriften. Det henvises også til dokument nr 11 2005 som omhandler forskriftens del V Tariffer og til oppsummering av dette, i dokument nr 20 2005.

Endringene har vært på offentlig høring i perioden fra 1. juli til 3. oktober d.å. Underveis har det vært en åpen dialog med aktuelle aktører tilknyttet elektrisitetsforsyningen. NVE ønsker å rette en stor takk til alle som har bidratt med innspill og kommentarer til forskriftsarbeidet.

Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, m.v. vil også utvikles videre i fremtiden, da enkelte av forslagene er trukket og det vil bli en ny høring på enkeltbestemmelser i 2006. Videre vil vedtak om endring av forskrift som gjelder den økonomiske reguleringen bli fattet høsten 2006.

Det understrekes at god kjennskap til forarbeidene er viktig for å forstå intensjonen med de ulike bestemmelser.

Oslo, desember 2005

Agnar Aas
vassdrags- og
energidirektør

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Sammendrag

NVE har på bakgrunn av 90 innkomne høringsuttalelser foretatt en oppsummering og vurdert om det skal gjøres endringer i forhold til forslag gitt i NVE dokument nr 9 2005 av 1.7.2005, *Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten. Forslag til endring av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, m.v.*

Om vedtakstidspunkt

Det er fra bransjen¹ kommet sterke synspunkter på at forskrift ikke kan vedtas før effektivitetsanalyser er ferdige og konsekvensberegninger av disse er gjort. Det er også flere som mener at forskriften må sendes på ny høring når effektivitetsanalysene er ferdig. NVE imøtekommer bransjens ønske om å utsette vedtaket av forskriften til etter at arbeidet med effektivitetsmodellen er ferdig i september 2006.

NVE utsetter vedtak av endring i forskrift som omhandler økonomisk og teknisk rapportering og fastsettelse av inntekter for nettvirksomheten til høsten 2006. Dette gjelder ny § 1-4 og kapitlene 2-5 og 7-12, med unntak av nytt kapittel 9A. Iverksettelsestidspunkt for endringene vil være 1.1.2007 som opprinnelig planlagt.

NVE mener at forslaget til hovedmodell er tilstrekkelig utredet og forutsetter at effektivitetsanalysene er tilstrekkelig gode for formålet. På grunn av noen endringer i forhold til forslaget, som beskrives nedenfor, vil enkelte bestemmelser sendes på ny høring. Dette gjelder ikke effektivitetsanalyser og forslag til vektlegging av norm.

NVE har vedtatt endringer i forskriftens del I og nytt kapittel 9A om utbetalingsordning ved svært langvarige avbrudd. I forbindelse med endringer i forskrift om leveringskvalitet vil forskriftens del III, § 9-3 og § 18-3 oppheves.

Endringene vil tre i kraft 1. januar 2006, med unntak av nytt kapittel 9A som trer i kraft 1. januar 2007.

Avkastning

NVE har foreslått at selskap med høyere kostnader enn den beregnede kostnadsnormen for selskapet over tid skal få en avkastning som forventningsmessig er lavere enn referanserenten. Selskap som har lavere kostnader enn den beregnede kostnadsnormen vil over tid få en avkastning som forventningsmessig er høyere enn referanserenten.

Høringsinstanser representert ved nettselskap, bransjeorganisasjoner og enkelte kommuner mener at gjennomsnittseffektive selskap må oppnå normalavkastning gitt ved referanserenten og ikke kun de selskap som er målt til å være 100 % effektive slik NVE foreslår. Andre påpeker også at selskap som er mer effektive enn gjennomsnittet må få en avkastning som er høyere enn gjennomsnittet. Andre uttrykker det som at normalt effektive selskap må få normalavkastning.

NVE har vurdert hvordan kostnadsnormen skal fastsettes for å gi en rimelig avkastning gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av overføringsnettene. NVE vil fastsette

¹ Med "bransjen" menes her nettselskap og/eller interesseorganisasjoner som representerer nettselskapene.

kostnadsnormen ved bruk av effektivitetsanalyser og samtidig justere inntektsrammen slik at den vektete avkastningen i bransjen over tid blir tilnærmet lik referanserenten til NVE.

Dette vil normalt føre til høyere kostnader for kundene enn det forslag som ble sendt på høring. NVE mener allikevel dette er en nødvendig justering for å gi riktige insentiver til investeringer som igjen bidrar til riktig nivå på leveringskvalitet og forsyningsikkerhet.

Innledende bestemmelser (forskriftens kapittel 1)

Forslag til ny § 1-4 *Betaling og ansvar for nettjenester* støttes av både nettselskap og kundesiden. Bestemmelsen sier at alle nettjenester skal omfattes av inntekstrammereguleringen. Videre sier bestemmelsen at alle inntekter og kostnader forbundet med utførelsen skal gå via nettselskapet.

Mange nettselskap ser positivt på en slik bestemmelse, men mener at det ikke er opplagt hvilke tjenester som er å anse som en konsesjonspliktig monopoloppgave, og dermed skal ligge innenfor innteksreguleringen. Det er også flere som påpeker ulemper ved at betalingen ikke kan gå direkte fra kunde til tredjepart.

NVE mener at forslaget ikke innebærer noe nytt, men er en kodifisering av gjeldende rett. Samtidig ser NVE at det kan være grunn til å se nærmere på ordlyden i bestemmelsens første ledd. NVE vil vurdere dette når resultatene fra arbeidsgruppen nedsatt av bransjeorganisasjonene om presisering av nettvirksomhet foreligger. NVE avventer resultatet fra dette arbeidet, for å vurdere om det er behov for at enkelte tjenester/oppgaver skal være unntatt fra bestemmelsen. NVEs synspunkt på bestemmelsen annet ledd er at den bør opprettholdes som i forslaget. Det vil være betydelige utfordringer i forhold til NVEs kontrollmulighet av nettselskapene dersom betalingen for nettjenester skal gå direkte mellom tredjepart og kunde. Samtidig kan det være uklart hvordan ansvarsforholdet er i slike situasjoner.

NVE opprettholder sitt forslag til forskriftstekst med bakgrunn i hensynet til kunden og NVEs behov for kontroll av nettselskapene, men det kan i forbindelse med pågående utredningsarbeid komme mindre justeringer i forhold til forslaget. På bakgrunn av dette vil bestemmelsen bli vedtatt høsten 2006.

Fastsettelse av inntektsrammer (forskriftens kapittel 8)

Når det gjelder merknader til forslag til § 8-2 *Kostnadsnorm* er det flere av disse som er innspill til videreutvikling av effektivitetsanalysene. Generelt er det merknader til at det bør benyttes tallgrunnlag for flere år i effektivitetsanalysene, dette for å unngå store svingninger fra år til år. Spesielt gjelder dette KILE-kostnadene. FSN, KS Bedrift, LVK og enkelte nettselskap stiller også spørsmål ved om det er mulig å ivareta ulike rammebetingelser i en modell for beregning av kostnadsnorm.

Det er ikke kommet merknader til § 8-2 som medfører endringer i NVEs forslag til forskriftstekst. NVE tar imidlertid med seg innspillene til forbedringer av effektivitetsanalysene i det videre arbeidet.

Det vil bli foreslått endringer til forskriftens § 8-3 *Referanserente* som vil bli sendt på ny høring. NVE la frem et forslag om en fast rente på 7,7 % og det var basert på en forventet realrente på 2,5 %, en forventet inflasjon på 2,5 % og et risikopåslag på 2,7 %.

Innspillene NVE har mottatt, fokuserer i hovedsak på at risikopremien på 2,7 % er lavere enn det som legges til grunn i rapporten til Dreber Lundkvist og Partners (2004). Videre påpeker enkelte høringsinstanser at det kan være noen fordeler knyttet til det å bruke en flytende rente framfor en fast rente. Det er også fremkommet informasjon som tilsier at NVEs anslag på realrente er mer usikkert enn det som ble lagt til grunn da en fast rente ble foreslått. NVE mener at en flytende rente er et godt alternativ når det hersker stor usikkerhet omkring nivået på den forventede realrenten. NVE foreslår å legge til grunn en 5 års statsobligasjon som oppdateres årlig. Forslaget om en overgang til en flytende rente betyr også at risikopremien vil være avhengig av nivået på den nominelle risikofrie renten. Når det gjelder vurderingen av risikoen i norsk nettvirksomhet, kan ikke NVE se å ha mottatt informasjon som tilsier at nivået på egenkapitalbetaen bør endres.

§ 8-3 *Referanserente* vil bli foreslått endret i forhold til forslaget av 1.7.2005, fra en fast rente til en flytende rente. Høringsinstansene har ikke tidligere hatt mulighet til å uttale seg om forskriftsteksten knyttet til dette, og den vil derfor bli sendt på ny høring. En konsekvens av NVEs forslag til referanserenten er at § 8-6 *Tillegg for investeringer* også foreslås endret.

§ 8-4 *Referansepris på kraft*. NVE hadde i sitt forslag av 1.7.2005 opprettholdt det eksisterende påslaget på 20 kr/MWh ved fastsettelsen av referanseprisen på kraft. Påslaget skal kompensere for handelskostnader, variasjoner i områdepriser og volumsvingninger gjennom året. Enkelte høringsinstanser uttalte at dette påslaget var for høyt når man hadde foreslått å gå over til en veid spotpris i stedet for en uveid. NVE har derfor gjennomført en ekstern utredning for å få vurdert størrelsen på påslaget. På bakgrunn av denne vil NVE foreslå at påslaget endres til 13 kr/MWh. Endringsforslaget vil bli sendt på høring.

Uttalelsene til forslaget § 8-7 *Fastsettelse av årlig inntektsramme for eget nett* er generelt at selskapene mener at de ikke kan uttale seg om vektlegging av norm før effektivitetsanalysene er ferdig utredet og kvaliteten på analysene er vurdert. Mange er prinsipielt enig i NVEs forslag, men dette forutsetter at effektivitetsanalysene er gode nok. Høringsinstanser som representerer brukerne støtter NVEs forslag.

Flere nettselskap mener at vektleggingen av norm bør være høyere enn 60 % som NVE foreslår. Det store flertall av nettselskap mener at det bør være en lavere vektlegging av norm enn NVEs forslag og at det eventuelt bør skje en gradvis opptrapping av vektlegging av norm.

NVEs vurdering er at det ikke er kommet frem opplysninger som gir grunnlag for en annen vektlegging av norm enn hva som er foreslått. NVE opprettholder derfor forslaget. NVE mener at forslaget til reguleringsmodell er tilstrekkelig utredet og forutsetter at effektivitetsanalysene er tilstrekkelig gode for formålet. NVE mener at det ikke er grunn til å sende forslaget om vektlegging av norm på ny høring med mindre det i tiden fremover skulle fremkomme nye opplysninger som endrer på forutsetningene i forslaget.

Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi (forskriftens kapittel 9)

Høringsinstansenes innspill til forslaget § 9-1 og hvordan KILE-ordningen skal virke er at det er uklart hva som er konsekvensene av NVEs forslag. Selskapene har gode erfaringer med KILE og ønsker at insentiver til leveringskvalitet skal være tydelige.

Mange mener at KILE i vårt forslag vil bli usynliggjort og at insentiver til leveringskvalitet blir utydelige ved dette forslaget. Videre er det forslag om at forventet KILE-beløp bør beholdes og at KILE-kostnadene bør behandles som andre driftskostnader. Det er videre merknader om at det bør benyttes KILE-kostnader beregnet som et gjennomsnitt over flere år i effektivitetsanalysene.

NVEs vurdering er at det er gode grunner til å benytte et gjennomsnitt i effektivitetsanalysene, og at dette vil bli vurdert i forbindelse med det pågående arbeidet på dette området.

Hensikten med NVEs forslag til endring i KILE-ordningen var at det skulle bidra til en bedre samordning mellom KILE og øvrig økonomisk regulering. Som et resultat av høringen har NVE vurdert at det er behov for endringer i forhold til forslaget på dette punkt. Det vil bli utarbeidet et forslag til endring i reguleringsmodellen slik at KILE-ordningen får en mer eksplisitt form. Endringen har til hensikt å gjøre ordningen mer transparent og forståelig for nettselskap og kunde, samtidig som det gis mer riktige insentiver til leveringskvalitet enn hva som er tilfellet i gjeldende regulering. En eksplisitt KILE-ordning må sees i sammenheng med effektivitetsanalysene og det er derfor behov for å bruke mer tid på et nytt forslag på dette området. Et nytt forslag til KILE-ordning vil bli sendt på høring når dette er ferdig utarbeidet.

Utbetaling ved svært langvarige avbrudd

NVE la i juli 2007 frem forslag til innføring av en utbetalingsordning ved svært langvarige avbrudd, dvs. avbrudd over 12 timer. Generelt er det mange høringsinstanser som støtter forslaget. Dette er nettselskap, forbrukermyndigheter og representanter for nettkundene. Samtidig er det en del nettselskap som er kritiske til en slik ordning. De kritiske merknadene gjelder lengden på "svært langvarige avbrudd", og flere mener ordningen bør virke først fra 24 timer. Videre er det påpekt urimeligheten ved at kunder, spesielt hyttekunder, kan få utbetaling som overstiger årlig innbetalt nettleie. Det er derfor fremmet forslag om et øvre tak for utbetalingsbeløp.

Det er foretatt noen mindre endringer i bestemmelsene, men NVE opprettholder i hovedsak det opprinnelige forslaget. Frist for å fremme krav om utbetaling er endret fra "innen 10 dager" til "innen rimelig tid". Det er også satt et øvre tak på utbetaling for fritidsboliger. For fritidsboliger kan et samlet årlig krav ikke overstige forventet innbetalt nettleie for inneværende år.

Bestemmelsene om utbetalingsordning vil bli plassert i et nytt kapittel 9A i forskriften.

Utredningsinstruksen er fulgt

FSN og LVK hevder at kravene som utredningsinstruksen stiller til utredning av konsekvensene av forslagene ikke er oppfylt. Flere nettselskap støtter denne uttalelsen.

I arbeidet med endringer i den økonomiske reguleringen, med endringer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering m.v. har NVE hatt en omfattende prosess før forslaget ble lagt frem. NVE har siden høsten 2002 utredet ulike modeller for økonomisk regulering. I utredningsarbeidet har det vært en bred deltakelse fra både nettselskapene, nettkundene og andre interessegrupper. NVE la i mars 2004 frem NVE-rapport 4/2004 med anbefaling av hovedprinsipper for regulering av nettvirksomhetens inntekter. Ulike

interessegrupper har også etter dette deltatt i seminarer der den økonomiske reguleringen har vært drøftet.

Når det gjelder høringsdokumentet så omhandler kapittel 4 i sin helhet de økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.

NVEs vurdering er at kravene i forvaltningsloven og utredningsinstruksen er oppfylt. Det foreligger ikke plikt til å foreta konkrete konsekvensutredninger for den enkelte som forskriftsendringene vil få virkning for.

1 Innledning

NVE har gått igjennom alle høringsuttalelsene til NVEs forslag til endring av forskrift som gjelder regulering av nettvirksomhetens inntekter. NVE har vurdert alle ut fra kriteriet om de presenterer nye argumenter som NVE ikke hadde tatt hensyn til da de utarbeidet høringsforslaget. Der det er presentert avgjørende argumenter mot NVEs forslag har disse blitt tatt til følge i den endelige forskriftsteksten.

I dette oppsummeringsdokumentet blir også de mest vesentlige innvendingene mot endringsforslaget presentert sammen med NVEs kommentarer. Alle høringsuttalelsene har blitt nøye lest, men for gjøre oppsummeringsdokumentet leservennlig er bare de mest vesentlige høringsuttalelsene gjengitt i sammendragsform.

I kapittel 2 er det gitt et sammendrag av generelle merknader som ikke er knyttet konkret til forskriftsteksten, men som er av betydning for utforming av reguleringsmodellen og dens virkninger. Det er også gjort vurderinger og konkludert på disse merknadene.

I kapittel 3 er det gitt et sammendrag av høringsuttalelsene og NVEs vurdering av disse. NVEs konklusjoner og eventuelle behov for endring i forhold til forslag til forskriftstekst er også gitt.

I kapittel 4 finner man den endelige forskriftsteksten som er vedtatt av NVE.

I kapittel 5 gjengis forskriftstekst som NVE ønsker å vedta i september 2006.

I vedlegg 1 finner man en liste over høringsinstansene som har kommet med uttalelser til NVEs forslag.

2 Generelle merknader

I kapittel 2 presenteres generelle merknader til forslaget som ikke er direkte knyttet til forskriftsteksten i forslaget. NVEs vurderinger og konklusjoner i forhold til de generelle merknadene er også presentert.

2.1 Tidspunkt for vedtak av forskrift

2.1.1 Høringsinstansenes syn på vedtakstidspunkt.

En rekke høringsuttalelser ber om at NVE utsetter vedtak av forskrift til effektivitetsanalyser er ferdige og konsekvensberegninger er gjort både for bransjen og enkeltsselskap. EBL advarer mot å vedta forskrift uten at metode, hovedprinsipper og spesifisering av de nødvendige parametere for effektivitetsanalysene samtidig er på plass og godt beskrevet i forskrift. FSN mener at iverksettelse av ny regulering bør utsettes til 1.1.2008. KS Bedrift finner det uakseptabelt at vektfordeling mellom egne kostnader og norm fastsettes før det foreligger en metode for å fastsette en normverdi. KS Bedrift ber om at NVE utsetter vedtak om ny regulering inntil det er utviklet en ny modell for effektivitetsmåling og det er foretatt konsekvensberegninger av forslaget for bransjen som helhet og for enkeltsselskaper.

Øvrige høringsinstanser som departement, representanter for kundene og forbrukermyndigheter har ingen merknader til tidspunkt for vedtak av endringer av forskrift.

2.1.2 NVEs kommentarer til vedtakstidspunkt

NVE har lagt opp til at endring av forskrift skulle vedtas med virkning fra 1.1.2006, med iverksettelse 1.1.2007. NVEs begrunnelsen for dette var at selskapene skulle få best mulig tid fra vedtakstidspunkt til iverksettelsestidspunkt for å innrette seg til det nye regelverket.

NVE vil utsette tidspunkt for vedtak av forskriftens bestemmelser som gjelder økonomisk og teknisk rapportering og fastsettelse av inntektsramme til etter at effektivitetsanalysene er ferdig utredet. NVE legger opp til at forskriften skal vedtas i september 2006, med iverksettelse 1.1.2007. NVE imøtekommer dermed merknader fra mange høringsinstanser på dette punkt.

NVE mener imidlertid at det ikke er grunn til å sende forslag om vektlegging av norm på ny høring med mindre det i tiden fremover skulle fremkomme nye opplysninger som endrer på forutsetningene i forslaget. NVE mener at forslaget til reguleringsmodell på dette punkt er tilstrekkelig utredet og forutsetter at effektivitetsanalysene er tilstrekkelig gode for formålet når vedtakene om inntektsramme for 2007 skal fattes.

NVE understreker at de foreslåtte forskriftsendringene vil tre i kraft 1.1.2007.

2.1.3 Konklusjon på vedtakstidspunkt

På bakgrunn av vurderinger vil NVE utsette vedtak av bestemmelser i forskrift som omhandler økonomisk og teknisk rapportering og inntektsrammefastsettelse, dvs. kapitlene 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 og 12. I tillegg utsettes vedtak av ny § 1-4 og ny § 18-6.

Enkelte bestemmelser som er foreslått endret i forskriften er imidlertid uavhengig av spørsmål omkring inntektsrammefastsettelse og grad av normering. NVE har derfor den 5.12.2005 vedtatt følgende endringer:

Kapittel 1: § 1-3 *Definisjoner* vedtas.

Kapittel 6 *Avbruddsrapportering* vedtas opphevet.

Kapittel 9: § 9-3 vedtas opphevet.

Nytt Kapittel 9A. *Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved svært langvarige avbrudd* er vedtatt.

§ 18-3 *Kontroll av rapportering av data om avbruddsforhold* vedtas opphevet.

Endringene trer i kraft 1. januar 2006, med unntak av nytt kapittel 9A som trer i kraft 1. januar 2007.

2.2 Utredningsinstruks

2.2.1 Høringsinstansenes syn på om utredningsinstruksen er fulgt.

FSN og LVK hevder at de kravene som utredningsinstruksen stiller til utredning av konsekvensene av forslagene ikke er oppfylt. Denne uttalelsen støttes av flere nettselskap.

Mange fra bransjen mener at så lenge effektivitetsmodellen ikke er ferdig er det ikke mulig å gjøre konsekvensberegninger for bransjen som helhet, for enkeltelskap eller grupper av selskap. Det hevdes at det er gjort mangelfull utredning av forslaget konkrete konsekvenser. Det pekes på at NVE har plikt til å utrede forslaget totale konsekvenser før forslaget sendes på høring.

2.2.2 NVEs kommentarer

I arbeidet med endringer i den økonomiske reguleringen, med endringer i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering m.v. har NVE hatt en omfattende prosess før forslaget ble lagt frem. NVE har siden høsten 2002 utredet ulike modeller for økonomisk regulering. I utredningsarbeidet har det vært en bred deltakelse fra både nettselskapene, nettkundene og andre interessegrupper. NVE la i mars 2004 frem NVE-rapport 4/2004 med anbefaling av hovedprinsipper for regulering av nettvirksomhetens inntekter. Ulike interessegrupper har også etter dette deltatt i seminarer der den økonomiske reguleringen har vært drøftet.

Når det gjelder høringsdokumentet så omhandler kapittel 4 i sin helhet de økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.

2.2.3 Konklusjon

NVEs vurdering er at kravene i forvaltningsloven og utredningsinstruksen er oppfylt. Det foreligger ikke plikt til å foreta konkrete konsekvensutredninger for den enkelte som forskriftsendringene vil få virkning for.

2.3 Avkastning

2.3.1 Høringsinstansenes syn på avkastning

Generelt er tilbakemeldingene fra nettselskapene at normalavkastning gitt ved referanserenten bør knyttes til et gjennomsnittlig effektivt selskap. LVK og FSN mener at effektivitetsmålingene må benyttes slik at bransjen som helhet og eventuelt også ulike kategorier nettselskap kan oppnå rimelig avkastning på sine investeringer og ikke bare de mest effektive selskapene. Mange peker på at dette er grunnleggende prinsipp i Energiloven om at selskapene skal ha rimelig avkastning på investert kapital. Videre påpekes det at selskap som er mer effektive enn gjennomsnittet må få en avkastning som er høyere enn normalavkastningen.

Statkraft- og Vestlandsalliansen² mener at den foreslåtte modellen vil gi en avkastning som over tid er lavere enn referanserenten og dermed lavere enn det markedets vurdering av bransjens risiko tilsier. Gruppen kan ikke akseptere et regime der kun et fåtall selskaper vil oppnå normalavkastning, og peker på at dette er spesielt viktig i en situasjon der reinvesteringsbehovet er sterkt økende.

KS Sogn og Fjordane og flere kommuner har kommet med uttalelser der de uttrykker bekymring for små selskap med ansvar for energiforsyning i distriktene. Disse mener at forslaget gjør det usikkert om nødvendige ny- og reinvesteringer vil bli gjennomført i slike områder og at dette kan føre til redusert forsyningssikkerhet og risiko for skader og mindre personsikkerhet. Uttalelsene peker i denne sammenheng på at et gjennomsnittlig effektivt selskap må kunne oppnå normalavkastning.

Øvrige høringsinstanser har ikke merknader til hvordan avkastningen beregnes for nettselskapene. NEKI mener imidlertid at den reelle risikoen er meget lav og at det er romslig avkastning på nettvirksomheten. NEKI mener at det gode muligheter for en høyere avkastning enn referanserenten gjennom ulike driftstiltak eller strukturelle tiltak.

2.3.2 NVEs kommentarer av avkastning

NVE fastsetter årlig en individuell inntektsramme for hvert nettselskap. Den fastsettes slik at inntekten over tid skal dekke kostnadene ved drift og avskrivning av nettet, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet.

Bransjens muligheter for å kunne oppnå rimelig avkastning vil være knyttet til NVEs referanserente og de kriteriene NVE legger til grunn for man skal kunne oppnå en

² En gruppe på 11 selskap har gått sammen som "Statkraft- og Vestlandsalliansen" med felles uttalelse. Gruppen består av følgende selskap: Agder Energi, BKK, Istad, SFE, Skagerak Energi, Statkraft, Sognekraft, Sunnfjord Energi, Sunnhordland Kraftlag, Tafjord Kraft, Trondheim Energiverk.

avkastning som over tid er omtrent lik denne renten. Samspillet mellom referanserenten og disse kriteriene er videre viktig for å gi best mulig incentiver til at samfunnsøkonomisk riktige investeringer gjennomføres.

Fastsettelse av avkastningsnivå er myndighetens fremste virkemiddel for å sikre tilstrekkelig kapitaltilgang til bransjen slik at nivået på investeringene blir samfunnsøkonomisk riktig.

NVE har valgt å legge til grunn en referanserente som er beregnet på bakgrunn av et estimat på en forventet vektet kapitalkostnad der kostnaden til egenkapital er beregnet ved hjelp av kapitalverdimodellen.³

Litt forenklet fremkommer referanserenten som summen av en nominell risikofri rente og risikopremie. Risikopremien skal reflektere at ulike typer tiltak kan være forbundet med ulik risiko. Den er basert på en anslått markedspremie (markedets risikopremie) og et anslag på systematisk risiko.

Markedspremien uttrykker investors forventede meravkastning ved å investere i markedsporteføljen framfor det risikofrie alternativet. Denne størrelsen kan ikke måles direkte, men må estimeres. Markedspremien estimeres normalt på bakgrunn av aksjeindekser på de ulike børsene. Oppdaterte anslag på markedspremien for (norske) aksjeplasseringer er 4 prosentpoeng.

Som en konsekvens av at estimatene på markedspremie er basert på aksjeindekser innebærer det at den estimerte markedspremien representerer den gjennomsnittlige avkastningen til de selskapene som er representert i indeksen. Noen av selskapene vil forventningsmessig kunne ha en høyere forventet meravkastning og andre selskaper vil kunne ha en lavere forventet meravkastning i forhold til det risikofrie alternativet. Dette er uavhengig av selskapenes systematiske risiko. Markedspremien på 4 prosentpoeng er imidlertid ikke et ordinært gjennomsnitt, men et veid gjennomsnitt. Det betyr at dersom investor kjøper 1 aksje i hvert av selskapene som inngår i indeksen, vil ikke nødvendigvis forventet meravkastning være lik 4 prosent. For at investor skal forvente en slik avkastning, må han ta hensyn til vektene i indeksen og kjøpe i henhold til det.

Erfaringsmessig er det sannsynlig å forvente at den vektete avkastningen i norsk nettvirksomhet, basert på NVEs forslag i høringsdokumentet, vil være under NVEs referanserente. Ser man på hensynet til fremtidige investeringer vil dette kunne gi seg utslag i et for lavt investeringsnivå i samfunnsøkonomisk perspektiv.

Et system der den vektete avkastningen i bransjen er omtrent lik referanserenten vil bidra til et mer samfunnsøkonomisk riktig nivå på investeringene. I så fall er det tilstrekkelig for selskapene å forvente at investeringen er like god som det veide gjennomsnittet av alle investeringer for at den skal kunne generere en avkastning omtrent lik referanserenten. Det endrede forslaget vil dermed bidra til bedre lønnsomhet for fremtidige investeringer.

Effekten for nettkundene og tariffene vil være avhengig av utfallet av effektivitetsanalysene. Dersom den veide kostnadseffektiviteten i bransjen viser seg å være lavere enn 100 %, er det rimelig å forvente at kundenes kostnadsnivå øker som en

³ For en nærmere beskrivelse av NVEs referanserente vises det til det opprinnelige høringsdokumentet og til kapittel 3.8.7 i dette dokumentet.

konsekvens av endringen. Motsatt vil kundenes kostnadsnivå reduseres dersom det vektete gjennomsnittet er over 100 %. Dette kan oppstå dersom mange og/eller store selskaper fremstår som mer effektiv enn 100 %, dvs. har en kostnadsnorm som er høyere enn selskapets egne kostnader. Basert på tidligere erfaringer, er det imidlertid rimelig å forvente at det vektete snittet vil bli lavere enn 100 %. Dette vil i så fall medføre en økning i inntektsrammene i forhold til det opprinnelige forslaget. Kundene vil imidlertid over tid oppleve bedre forsyningssikkerhet og leveringskvalitet enn med det opprinnelige forslaget.

2.3.3 Konklusjon om avkastning

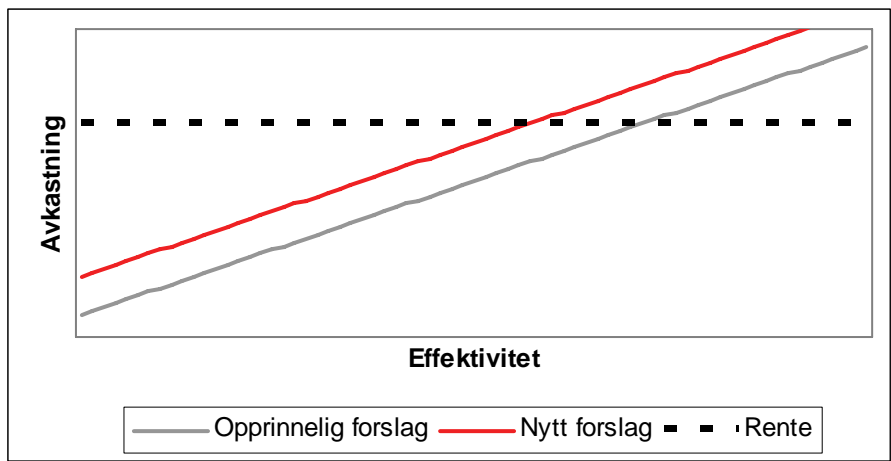
NVEs opprinnelige forslag i NVE dokument nr 9 2005 innebærer at noen selskap vil oppnå en avkastning over referanserenten, mens avkastningen til andre selskap vil være under referanserenten. I hvilken grad bransjen, som helhet, vil oppnå en avkastning på investert kapital omtrent lik referanserenten vil i stor grad være avhengig av utfallet av effektivitetsanalysene.

NVE ønsker i samsvar med diskusjonen over å bidra til at bransjen er konkurransedyktig i kapitalmarkedene og bidra til et samfunnsøkonomisk riktig nivå på investeringene i fremtiden. På denne bakgrunn vil NVE etablere et prinsipp som tilsier at bransjens veide avkastning på investert kapital skal over tid skal være på nivå med NVEs referanserente.

I praksis vil NVE gjennom fastsettelsen av inntektsrammen sørge for at dette prinsippet etterleves. Det betyr at inntektsrammen må justeres på en slik måte at den veide avkastningen i bransjen over tid er omtrent lik NVEs referanserente. NVE understreker at tidsetterslep og årlige justeringer, vil sørge for at den veide avkastningen i praksis vil kunne avvike noe fra NVEs referanserente.

Inntektsrammen kan i praksis justeres på flere måter for å ivareta det ønskede prinsippet. I figur 1 under vises den prinsipielle virkningen av å justere inntektsrammen slik at den vektete avkastningen i bransjen blir omtrent lik referanserenten. I figuren er det antatt at den veide avkastningen etter effektivitetsanalysene er lavere enn referanserenten. Inntektsrammene må da justeres opp slik at de samlet gir en potensiell vektet avkastning lik referanserenten. Den nederste linjen skisserer forslaget i høringsdokumentet, mens den øverste linjen illustrerer hvordan avkastningen til selskapene er økt i forhold til det tidligere forslaget.

NVEs konklusjon i forhold til avkastningen innebærer ikke en endring av forskriftsteksten.

Figur 1. Prinsipiell virkning ved at vektet avkastning blir lik referanserenten

3 Høringsinstansenes syn på forslag til forskriftstekst og NVEs vurderinger

3.1 Kapittel 1. Innledende bestemmelser

3.1.1 Endring foreslått i høringsdokument

§ 1-3. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

Anleggsbidrag: beregnet investeringstilskudd ved tilknytning av en ny kunde eller ved forsterkning av nettet til en eksisterende kunde.

Avkastning: driftsresultat sett i forhold til avkastningsgrunnlaget. Driftsresultatet er gitt ved årlig inntektsramme for eget nett fratrukket kostnader i eget nett.

Avkastningsgrunnlag: gjennomsnittet av inngående og utgående saldo for investert nettkapital, tillagt 1 prosent for netto arbeidskapital. Investert nettkapital er gitt ved førstegangs historisk anskaffelseskostnad. Andel av felles driftsmidler er inkludert.

Distribusjonsnett: overføringsnett med nominell spenning opp til og med 22 kV, med mindre annet er bestemt.

Fellesnett: nettområde med minimum felles tariff, måling og avregning. Et fellesnett består av anlegg fra flere nettselskap, og ansvarlig for fellesnettet benevnes operatør.

Konsesjonær: innehaver av omsetningskonsesjon.

Kundegruppe: en avgrenset gruppe av sluttbrukere, avgrenset ut i fra likheter i brukstid, leveringskvalitet og forbruksnivå.

Kundespesifikke kostnader: kostnader knyttet til kundeføring, herunder måling, avregning, fakturering, tilsyn m.v.

Marginale tapskostnader: endring i tapskostnader i nettet ved en marginal endring i innmating eller uttak.

Marginal tapsprosent: prosentvis endring i nettap ved en marginal endring i innmating eller uttak.

Nettselskap: konsesjonær som eier overføringsnett eller har ansvar for netttjenester.

Netttjenester: omfatter en eller flere av følgende:

- a) overføring av kraft, herunder drift, vedlikehold og investering i nettanlegg

- b) tariffering
- c) måling, avregning og kundeføring
- d) tilsyn og sikkerhet
- e) driftskoordinering
- f) pålagte beredskapstiltak
- g) pålagt energiutredning

Regionalnett: overføringsnett mellom sentralnett og distribusjonsnett.

Sentralnett: anlegg i overføringsnettet på spenningsnivå 132 kV eller høyere og som er definert som anlegg i sentralnettet.

Tariffer: Med tariffer forstås alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konsesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg.

Tilknytningspunkt: punkt i overføringsnettet der det foregår innmating eller uttak av kraft eller utveksling mellom nettselskap.

Utkoblbar overføring: overføring med avtalt rett til utkobling etter ordre fra nettselskapet.

Øvrig virksomhet: all virksomhet som ikke omfattes av kraftproduksjon, kraftomsetning, nettvirksomhet eller televirksomhet; herunder fjernvarme, veilys, installasjon, kabel-tv, enøk-virksomhet, utleie og salg av konsulenttjenester.

§ 1-4 Betaling og ansvar for netttjenester

Enhver betaling som avkreves en kunde som følge av vilkår satt av nettselskapet, og hvor nettselskapet kan stå i en eller annen form for monopolsituasjon, er å regne som faktisk inntekt for nettvirksomheten, jf. § 7-4.

Nettselskapet kan la andre utføre netttjenester såfremt inntekter og kostnader forbundet med dette fremkommer i rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat under virksomhetsområdene distribusjonsnett, regionalnett eller sentralnett. Nettselskapet skal fremstå utad som ansvarlig for oppgavene eller tjenestene.

3.1.2 Høringsinstansenes syn på § 1-4

Forslag til ny § 1-4 støttes av både nettselskap og PIL. Øvrige høringsinstanser har ikke merknader til denne bestemmelsen. Flere nettselskap kommer med merknader til forslaget. Merknadene relaterer seg til forslaget første ledd, dvs. hva som er monopoljenester og til forslaget annet ledd, dvs. betalingsstrømmen mellom kunde og leverandør av tjenesten/oppgaven.

Flere nettselskap og bransjeorganisasjoner er enig i at betaling for en netttjeneste som ligger innenfor de plikter nettselskapet har som konsesjonær, må føres innenfor inntektsrammen. De mener imidlertid at det ikke er opplagt hvilke tjenester som er å anse som en konsesjonspliktig monopoloppgave, og dermed ligger innenfor innteksreguleringen. Eksempelvis mener de at et kundeinitiert oppdrag som ikke berører

leveransen av elektrisk energi, ikke faller inn under den konsesjonspliktige virksomheten. Dette kan for eksempel dreie seg om fakturering av en nettkunde der nettkunden ber om at en luftledning over eiendommen blir lagt i kabel.

Uansett mener flere fra bransjen at det her er behov for en konkretisering og avgrensning av monopoloppgavene. Prinsipielt bør det være slik at inntektsreguleringen og de konsesjonspliktige oppgavene avgrenses til de oppgavene som er naturlige monopoloppgaver. Ut over dette bør oppgavene overlates til markedet.

Det er også enighet om at nettselskapet må være ansvarlig for alle monopoloppgaver, selv om det er andre som står for utførelsen. De er også enig i at alle kostnader og inntekter forbundet med monopoloppgavene må inn i nettselskapets rapportering til NVE under monopolvirksomheten.

Flere nettselskap peker på at en reguleringsmodell som tilsier at all betaling må gå direkte fra nettkunden til nettselskapet, vil medføre at nettselskapet må ha en bemanning og organisering for å håndtere forholdet nettkunde – nettselskap – underleverandør. Dersom NVE stiller krav til forretningsmodeller gjennom reguleringen, kan dette medføre kostnadsøkninger både for selskap og kunder. Den samlede ressursbruken kan dermed bli høyere enn om nettkunden kan forholde seg avtalemessig til underleverandøren direkte.

Flere nettselskap mener det er viktig at nettreguleringen legger til rette for at nettselskapene kan organisere seg effektivt og ser på det som uheldig dersom valg av reguleringsmodell påtvinger nettselskapene en spesiell organisasjonsmodell.

NVE bør ikke unødig innføre restriksjoner som begrenser selskapenes muligheter for å velge de løsninger som er mest rasjonelle for samfunnet. Så lenge normkostnaden fastsettes ved sammenlignende effektivitetsanalyser basert på regnskapstall er det imidlertid en forutsetning at det settes strenge krav til rapportering, samt en entydig definisjon av oppgavens omfang.

3.1.3 NVEs vurderinger av § 1-4

NVEs forslag til ny § 1-4 er kodifisering av allerede eksisterende rett og innebærer derfor ikke noe nytt. Bakgrunn for å innføre § 1-4 er å gi en presisering av ansvarsforholdet ved nettjenester og hvordan kostnads- og inntektsstrømmen mellom kunde og nettselskap skal foregå.

Generelt er det slik at det er konsesjonsvilkårene som bestemmer hva som er gjenstand for NVEs regulering av konsesjonærene. Alle plikter og rettigheter i energiloven og gjeldende forskrifter i medhold av denne er en del av selskapets konsesjonsvilkår. Om den enkelte plikt eller rettighet er et 'naturlig monopol' eller ikke er derfor ikke avgjørende for om inntekter og kostnader skal være gjenstand for regulering. Det er heller ikke avgjørende om oppgaver knyttet til selskapets plikter eller rettigheter kan konkurranseutsettes eller outsources. Det kan imidlertid være tilfeller hvor det ikke er hensiktsmessig å regulere forholdet ved hjelp av inntektsrammer. Det har kommet innspill på flere slike forhold i tilknytning til høringen om endring av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsrammer mv. Det vises til det pågående arbeidet som foregår i gruppen nedsatt av bransjeorganisasjonene, der representanter fra nettselskap og NVE deltar. Dersom det gjennom dette arbeidet og etter NVEs vurdering

er behov for å presisere hvilke tjenester som ikke omfattes av bestemmelsen vil NVE innarbeide det i den endelige forskriftsteksten som vil bli vedtatt høsten 2006.

NVEs vurdering av merknadene til forslagetets annet ledd er at dersom betalingsstrømmen for monopol-tjenester går utenom nettselskapet har ikke NVE samme kontrollmulighet som om dette skjer innen nettselskapet. NVE mener at det av hensyn til kunden bør være klart definert hvilke tjenester kunden betaler for og hvem som er ansvarlig. Videre er det av kundehensyn viktig at disse tjenestene er underlagt monopolkontroll.

Flere nettselskap har påpekt faren ved at rasjonelle løsninger ikke blir valgt dersom betalingsstrømmen må gå via nettselskapet. På den annen side vil det også være kostnader ved ekstra rapportering fra entreprenører og nettselskap i forbindelse med dokumentasjon av kostnadene for tjenestene som utføres av tredjepart. Det vil også være betydelige utfordringer i forhold til NVEs kontrollmulighet i forholdet mellom nettselskap og entreprenør/tjenesteleverandør. Samtidig kan det være uklart hvordan ansvarsforholdet er i slike situasjoner.

3.1.4 Konklusjon

Det er ikke kommet inn merknader til forskriftens § 1-3 som medfører endringer i forhold til NVEs forslag.

§ 1-3 vil bli vedtatt med iverksettelse 1.1.2006.

Det er ikke fremkommet merknader som tilsier en endring av ordlyden i § 1-4. NVE opprettholder forslaget til forskriftstekst i § 1-4. Det kan i forbindelse med pågående utredningsarbeid komme mindre justeringer i forhold til forslaget.

3.2 Kapittel 2. Rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat

3.2.1 Endring foreslått i kapittel 2

§ 2-6. Segmentinformasjon for nettvirksomheten

Konsesjonærens årsregnskap skal inneholde separat regnskapsinformasjon for nettvirksomheten. Det skal som et minimum opplyses om årlig inntektsramme for eget nett, jf. § 8-7, inngående og utgående saldo for mer-/mindreinntekt, eventuell innhenting og avskrivning av mindreinntekt eller tilbakeføring av merinntekt i perioden, driftsresultat, avkastningsgrunnlag og avkastning.

§ 2-8 sjettede ledd skal lyde:

Transaksjoner mellom nettselskapet og andre selskaper i samme konsern skal skje til markedsvilkår. Avtaler mellom selskap i konsern skal foreligge skriftlig.

3.2.2 Høringsinstansenes syn på § 2-8 sjettede ledd.

Bergen Energi kommenterer at de ser meget negativt på økt omfang av transaksjoner mellom konsernselskaper og mener at NVEs krav om markedsvilkår og skriftlighet er for svak grad av regulering av forholdet. De mener imidlertid at det er steg i riktig retning og kan kanskje medføre en mer oversiktlig markedsstruktur og likere vilkår for markedsaktørene.

3.2.3 NVEs konklusjon

Det er ikke kommet merknader som fører til endringer i kapittel 2 i forhold til forslaget.

3.3 Kapittel 3. Regnskapets oppbygging og tilleggsopplysninger

3.3.1 Endring i foreslått kapittel 3

§ 3-5. Anleggsregister

Konsesjonær skal ha anleggsregister som omfatter alle anleggsmidlene. Anleggsregisteret skal gi oversikt over brutto førstegangs historisk anskaffelseskostnad, anskaffelsestidspunkt, avskrivningsplan, akkumulerte av- og nedskrivninger, netto bokført verdi, investeringstilskudd og lignende.

§ 3-6. Tilleggsopplysninger

- a) Det skal gis detaljert informasjon om kraftomsetning.
- b) Det skal gis utførlige opplysninger om prinsipper for regnskapsmessig behandling av aktivering, kostnadsføring og vedlikehold.
- c) Det skal gis utførlige opplysninger om prinsipper for behandling av anleggsbidrag, tilskudd etc. Tilskudd kommer til fradrag i kostnader som aktiveres.
- d) Det skal gis detaljert informasjon om felles infrastruktur som kan brukes i nettvirksomheten så vel som konkurranseutsatt virksomhet.
- e) Alle former for godtgjørelse som virksomhet av kommersiell karakter betaler for bruk av anlegg eller rettigheter knyttet til konsesjonærens nettvirksomhet skal spesifiseres.
- f) I rapporteringen skal samlet kraftsalg inklusiv tap samsvare med samlet krafttilgang.
- g) Nettanlegg skal rapporteres i fysiske størrelser, eksempelvis antall km linje, antall transformatorer, antall km jordkabel, m.v.
- h) Konsesjonærer med kraftproduksjon skal spesifisere produksjon pr. kraftstasjon.

3.3.2 Konklusjon til forskriftens kapittel 3

Det er ikke kommet inn merknader som endrer NVEs forslag til kapittel 3.

3.4 Kapittel 4. Resultatregnskap

3.4.1 Endring foreslått i kapittel 4

§ 4-6. Kjøp av systemtjenester

Nettselskapers kjøp og salg av systemtjenester skal rapporteres for virksomhetsområdene sentralnett, regionalnett og distribusjonsnett. Med systemtjenester menes tjenester som er påkrevd for at den overførte effekten skal ha den nødvendige kvalitet, som regulerstyrke, reserver og reaktiv effekt.

§ 4-7 første ledd annet punktum skal lyde:

For fellesnett skal nettapet rapporteres av operatør, jf. kapittel 12.

3.4.2 Konklusjon til forskriftens kapittel 4

Det er ikke kommet inn merknader som endrer NVEs forslag til kapittel 4.

3.5 Kapittel 5. Balanse

3.5.1 Endring foreslått i kapittel 5

§ 5-2. Bokførte verdier

Bokført verdi for driftsmidler fremkommer som brutto førstegangs historisk anskaffelseskostnad fratrukket akkumulerte avskrivninger, nedskrivninger og eventuelle tilskudd. Anlegg under utførelse inngår ikke i anskaffelseskostnad før anlegget er aktivert. Inngående saldo i regnskapsåret skal være i overensstemmelse med utgående saldo i forutgående regnskapsår.

Investeringer i driftsmidler hvor kunde betaler hele eller deler av anskaffelseskostnaden med anleggsbidrag skal presenteres brutto. Betaling fra kunde skal i resultatregnskapet inntektsføres i samme tidsrom som de tilhørende avskrivningene inngår i inntektsrammen. Bokførte verdier for driftsmidler finansiert med anleggsbidrag skal fremstilles separat fra andre driftsmidler.

§ 5-4. Avskrivninger

Brutto førstegangs historisk anskaffelseskostnad fratrukket akkumulerte tilskudd skal avskrives lineært.

Avskrivninger skal rapporteres separat for virksomhetsområdene.

§ 5-5 Rapportering av fysiske størrelser oppheves.

§ 5-6. Øvrige eiendeler og gjeld oppheves.

3.5.2 Høringsinstansenes merknader

Det er kommet flere merknader fra nettselskap til § 5-2 som mener at det er uheldig at anlegg under utførelse ikke er med før anlegget er aktivert.

Hafslund kommenterer at balansepostene 121 Kundespesifikke anlegg og 125 Inventar, verktøy, EDB i NVE-regnskapet ikke er tatt med i NVEs forslag til hva som skal inngå i bokført nettkapital og viser til at dette inngår i dagens beregningsmåte.

Videre mener FSN at nedskrivninger bør gjøres til en del av kostnadsgrunnlaget. Dette er også påpekt av Statnett. Merknader til dette er gitt under drøfting av § 8-1 *Kostnadsgrunnlag*, i kapittel 3.8.3.

EBL hevder at NVEs forslag til inntektsføring av anleggsbidrag bryter med sammenstillingsprinsippet. Eidsiva har også lignende kommentar og mener at selskapet oppnår en negativ nåverdi ved å finansiere en investering gjennom anleggsbidrag.

Hammerfest Energi er bekymret for om den fremtidige modellen vil ivareta deres spesielle tilfelle med anleggsbidrag med utbygging av reserve strømforsyning til Hammerfest LNG fabrikk (Snøhvit-utbyggingen).

VOKKS har flere merknader som gjelder forslaget om å inkludere anleggsbidrag i inntektsrammen. Selskapet peker på eksempel ved anleggsbidrag knyttet ineffektive anlegg, der kunden har betalingsvilje, men nettselskapet vil komme dårligere ut i effektivitetsanalysene ved å foreta investeringen. Tilsvarende problemstilling gjelder også forsterkninger i eksisterende nett og flytting av anlegg.

3.5.3 NVEs vurderinger

Anlegg under utførelse inngår ikke i anskaffelseskostnaden før anlegget er aktivert. Dette fremgår allerede av gjeldende § 5-2 og NVEs forslag innebærer ingen endring i forhold til dagens praksis. I henhold til regnskapsloven har man adgang til å aktivere byggelånsrenter som en del av investeringsbeløpet. Dersom både aktiverte byggelånsrenter og anlegg under utførelse skulle inngå i kapitalgrunnlaget før ferdigstillelse, ville finansieringskostnadene under byggeperioden blitt kompensert dobbelt sett over investeringens levetid.

Balansepostene 121 Kundespesifikke anlegg og 125 Inventar, verktøy, EDB skal inngå i beregning av investert nettkapital.

Kundefinansierte investeringer (investeringer hvor anleggsbidrag kreves og mottas) avskrives som øvrige investeringer i anleggsmidler. Avskrivningene inngår i kostnadsgrunnlaget for inntektsrammen. Avskrivningene oppdateres i inntektsrammen 2 år etter kostnadsføringen. Anleggsbidraget skal inntektsføres parallelt og med samme beløp som de tilhørende avskrivningene i inntektsrammen. Det betyr at selskapene først skal starte inntektsføringen/periodiseringen av anleggsbidraget det året avskrivningene fanges opp i inntektsrammen. Konsekvensen er blant annet at man dermed unngår uønskede effekter i forbindelse med saldo for mer-/mindreinntekt og renteberegning av denne.

Det er også kommentert at sammenstillingsprinsippet ikke imøtekommes med forslaget til rapportering av anleggsbidrag innenfor reguleringen. NVE gjør oppmerksom på at det også for andre kostnader som inngår i inntektsrammegrunnlaget er en tidsforskjell på 2 år mellom de kostnader som fremkommer i NVE-regnskapet og periodens tillatte inntekt. Dette forholdet følger og er gitt av reguleringen.

Øvrige kommentarer om anleggsbidrag er relatert til spesielle problemstillinger om beregning av anleggsbidrag og ikke til selve behandling av dette i resultat og balanse.

3.5.4 Konklusjon

Høringsuttalelsene har ikke gitt grunnlag for endringer i forslaget § 5-2. NVE opprettholder sitt forslag til forskriftstekst.

Det er ikke kommet inn merknader til §§ 5-4, 5-5 og 5-6 som endrer NVEs forslag til forskriftstekst.

3.6 Kapittel 6. Avbruddsrapportering

Kapittel 6 Avbruddsrapportering oppheves med virkning fra 1.1.2006.

3.7 Kapittel 7. Generelt om inntekter for nettvirksomheten

3.7.1 Endring foreslått i kapittel 7

§ 7-1. *Inntekter ved salg av netttjenester*

Nettvirksomhetens tillatte inntekter ved salg av netttjenester er summen av årlig inntektsramme for nettvirksomheten jf § 7-2, og kostnader som kan dekkes inn som et tillegg jf § 7-3.

Kostnader som er pådratt som følge av overtredelse av lov eller pålegg gitt i medhold av lov skal ikke med i beregningsgrunnlaget for selskapets tillatte inntekter.

§ 7-2. *Årlig inntektsramme*

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter ved enkeltvedtak årlig inntektsramme for nettvirksomheten etter utgangen av det enkelte år, jf kapittel 8.

For fastsettelse av årlig inntektsramme for fellesnett og systemansvarlig gjelder særskilte bestemmelser, jf. kapittel 11 og 12.

Årlig inntektsramme for eget nett fastsettes slik at inntekten over tid skal dekke kostnadene ved drift og avskrivning av nettet, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet.

§ 7-3. *Kostnader som kan dekkes inn som et tillegg til årlig inntektsramme*

Kostnader ved kjøp av netttjenester fra andre nettselskap, kostnader ved leie av andre nettselskap sine anlegg med inntektsramme samt innbetalt eiendomsskatt, kan dekkes inn som et tillegg til årlig inntektsramme for eget nett.

§ 7-4. *Generelt om nettvirksomhetens inntekter og forholdet til tariffen*

Tariffene skal beregnes slik at nettvirksomhetens faktiske inntekt over tid ikke overstiger tillatt inntekt jf § 7-1.

§ 7-5. *Tariffing og håndtering av mer- eller mindreinntekt*

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter ved enkeltvedtak årlig mer- eller mindreinntekt for nettvirksomheten.

Merinntekt er en positiv differanse mellom faktiske inntekter fratrukket tillatte inntekter. Mindreinntekt er en negativ differanse mellom faktiske inntekter fratrukket tillatte inntekter.

Nettvirksomheten skal håndtere merinntekt og mindreinntekt slik at saldo over tid går mot null. Merinntekt skal tilbakeføres kundene. Mindreinntekt kan hentes inn fra kundene.

Overfor kundene skal nettvirksomheten håndtere mer- eller mindreinntekt gjennom beregningen av de ordinære tariffene. Ved beregning av neste års tariffen skal det tas hensyn til den antatte saldo for mer- eller mindreinntekt med sikte på å styre denne saldoen mot null over tid. Nettvirksomheten skal utarbeide en begrunnet og dokumenterbar plan for dette.

Mindreinntekt som nettselskapet ikke har til hensikt å innhente skal avskrives i rapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat. Norges vassdrags- og

energidirektorat kan ved enkeltvedtak i særlige tilfeller redusere akkumulert mindreinntekt.

Mer- eller mindreinntekt skal beregnes for sentral-, regional- og distribusjonsnett.

§ 7-6. Meravkastning og mindreavkastning

Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak fastsette mer- eller mindreavkastning for nettvirksomheten. Meravkastning er urimelig høy avkastning, jf energilovforskriften § 4-4 bokstav b. Mindreavkastning er negativ differanse mellom nettselskapets avkastning fratrukket den minimumsavkastning som fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat. Minimumsavkastningen er 2 prosent beregnet over de siste 5 år.

Nettselskapets avkastning beregnes som driftsresultatet sett i forhold til avkastningsgrunnlaget. Driftsresultatet er gitt ved årlig inntektsramme for eget nett fratrukket samlede kostnader i eget nett.

Eventuell mer- eller mindreavkastning håndteres på samme måte som mer- eller mindreinntekt.

§ 7-7. Fordeling av tillatt inntekt for eget nett på nettnivåer

Nettvirksomheten plikter å se til at fordelingen av tillatt inntekt for eget nett på sentral-, regional- og distribusjonsnett skjer etter objektive og ikke-diskriminerende kriterier. Nettselskapet skal kunne dokumentere fordelingen.

3.7.2 Høringsinstansenes merknader

Statnett anbefaler at transittkostnader behandles som kostnad for overliggende nett og at dette tas inn i forskriftsteksten til § 7-3.

Troms Kraft Nett foreslår at forslaget § 7-5 femte ledd annet punktum strykes.

Bergen Energi kommenterer at forslagene til ny §§ 7-4 og 7-5 forutsetter aktiv kontroll og oppfølging fra regulators side.

Noen nettselskap og Bergen Energi stiller spørsmål ved behovet for en nedre grense for avkastning som er foreslått i § 7-6. Buskerud Kraftnett mener at reglene om minimumsavkastning bør i samarbeid med OED vurderes opphevet. Det er uheldig at enkelte selskap kan opprettholde et uforvarlig høyt kostnadsnivå og en ineffektiv struktur på kundenes bekostning. Fortum mener at minimumsavkastning ikke er i overensstemmelse med målsetninger man legger til grunn for normregulering av inntektsrammen. Minimumsavkastningen bør opprettholdes i en overgangsperiode, for eksempel to år.

3.7.3 NVEs vurdering og konklusjon på uttalelser til forskriftens kapittel 7.

NVE legger til grunn at Statnett med transittkostnader viser til ordningen med "Kompensasjonsmekanisme mellom systemansvarlige nettselskaper" i Europa. Dette er en ordning som er hjemlet i EU-regelverket der Statnett deltar på lik linje med andre systemansvarlige nettselskap. Ordningen har ennå ikke funnet sin endelige utforming. NVE vurderer det ikke som nødvendig å ta inn i forskriften at kostnader som følger av

denne ordningen skal dekkes inn gjennom et tillegg til den årlige inntektsramme. Praksis til nå har vært at disse kostnadene har vært behandlet som kostnader til overliggende nett. NVE ser pr. nå ikke grunn til å endre denne praksisen, men mener samtidig at dette ikke bør inn i forskriftsteksten før ordningen har funnet sin endelige form.

NVE kan ikke se at Troms Kraft Nett har en god begrunnelse for sitt forslag om at § 7-5 femte ledd annet punktum skal strykes. NVEs forslag om at NVE ved enkeltvedtak i særlige tilfeller kan redusere akkumulert mindreinntekt er begrunnet med at selskapene ikke skal akkumulere mindreinntekt som selskapet ikke har til hensikt å hente inn innen rimelig tid. Samme bestemmelse stiller også krav om at det skal lages en plan for hvordan saldo for mer-/mindreinntekt skal styres mot null over tid. NVE har ikke gjennom denne bestemmelsen til hensikt å redusere mindreinntekt som selskapet har en fornuftig plan for å hente inn.

Når det gjelder merknader til minimumsavkastning på 2 %, så er det fastsatt i energilovforskriften at man skal være sikret en minimumsavkastning. Dette er bakgrunn for at det foreslås å opprettholde et minimumsnivå på avkastning på 2 %.

3.7.4 Konklusjon

Det er ikke kommet inn merknader til kapittel 7 som endrer NVEs forslag til forskriftstekst.

3.8 Kapittel 8. Fastsettelse av inntektsrammer

3.8.1 Endring foreslått i kapittel 8

§ 8-1. Kostnadsgrunnlag

Kostnadsgrunnlaget for det aktuelle år fastsettes med utgangspunkt i følgende innrapporterte verdier for regnskapsåret to år tilbake i tid:

- a) drifts- og vedlikeholdskostnader
- b) avskrivninger på investert nettkapital
- c) bokført verdi på nettkapital per 31. desember, tillagt 1 prosent for netto arbeidskapital
- d) nettap i MWh.

Kostnader som er pådratt som følge av overtredelse av lov eller pålegg gitt i medhold av lov skal ikke inngå i kostnadsgrunnlaget.

§ 8-2. Kostnadsnorm

Norges vassdrags- og energidirektorat skal årlig fastsette en norm for det enkelte selskaps kostnader. Kostnadsnormen fastsettes på bakgrunn av sammenlignende effektivitetsanalyser eller individuelle vurderinger og skal ta hensyn til relevante forskjeller i selskapenes rammebetingelser.

Ved fastsettelse av kostnadsnormen skal det i størst mulig utstrekning tas hensyn til relevante samfunnsøkonomiske kostnader i tillegg til selskapets egne kostnader.

§ 8-3. Referanserente

Norges vassdrags- og energidirektorat skal ved fastsettelsen av årlig inntektsramme benytte en referanserente på 7,7 prosent.

§ 8-4. Referansepris på kraft

Norges vassdrags- og energidirektorat skal ved fastsettelsen av årlig inntektsramme benytte en årlig referansepris på kraft.

Den årlige referanseprisen er en volumveid månedspris tillagt et påslag på 20 NOK/MWh. Månedspris er gjennomsnittlig systempris fra Nord Pool Spot AS.

Som grunnlag for vekt benyttes månedlig brutto forbruk slik den fremkommer i Norges vassdrags- og energidirektorat sin korttidsstatistikk for alminnelig forsyning.

§ 8-5. Inflasjonsjustering

Norges vassdrags- og energidirektorat justerer kostnadsgrunnlaget, jf § 8-1 første ledd bokstav a-c, for den generelle pris- og kostnadsutviklingen i samfunnet. Norges vassdrags- og energidirektorat benytter Statistisk sentralbyrå sin konsumprisindeks (KPI) som et uttrykk for den generelle pris- og kostnadsutviklingen i samfunnet.

§ 8-6. Tillegg for investeringer

I årlig inntektsramme skal det inngå et tillegg for investeringer. Tillegget er 5,5 prosent av det aktuelle års tilgang av varige driftsmidler i nettvirksomheten, inklusive felles fordelte varige driftsmidler.

Dette gjelder ikke for investering i anlegg finansiert ved anleggsbidrag.

§ 8-7. Fastsettelse av årlig inntektsramme for eget nett

Ved beregning av årlig inntektsramme skal 40 prosent av kostnadsgrunnlaget inngå når det er tatt hensyn til:

- a) Fastsatt referanserente jf. § 8-3,
- b) referanseprisen på kraft jf. § 8-4 og
- c) inflasjonsjustering jf. § 8-5.

Kostnadsnormen tillegges 60 prosent vekt ved beregning av årlig inntektsramme.

Et årlig tillegg for investeringer etter § 8-6 skal inngå i beregningen av årlig inntektsramme.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan etter søknad eller på eget tiltak i særlige tilfeller fastsette inntektsrammen på annet grunnlag enn det som fremkommer av første, annet og tredje ledd.

§ 8-8. Renteberegning av mer- og mindreinntekt

Merinntekt skal renteberegnes årlig. Mindreinntekt kan renteberegnes årlig. Beløpet som skal renteberegnes er gjennomsnittet av inngående og utgående saldo for mer- eller mindreinntekt.

Årsgjennomsnittet av daglige noteringer av Norges Banks foliorente skal legges til grunn ved beregning av rente på merinntekt. For mindreinntekt kan en lavere rentesats benyttes.

Dersom det er en inngående og en utgående saldo på merinntekt, skal det beregnes rentesrente av den beregnede gjennomsnittsrenten på merinntekten.

3.8.2 Høringsinstansenes merknader til § 8-1.

Det er kommet inn merknader fra flere nettselskap om at KILE-kostnader bør inngå som enhver annen nettkostnad.

Hafslund Nett og EBL mener at realannuitet basert på nyverdier er riktig kapitalmål og ber NVE i samarbeid med bransjen sette i gang utredningsarbeid for en overgang til nyverdi som mål på kapital.

Videre er det kommet inn merknader på størrelse og metode for beregning av arbeidskapital.

Statnett anbefaler at nedskrivninger inkluderes som en del av kostnadsgrunnlaget.

Det er flere selskap som mener at det bør benyttes et gjennomsnitt over to eller tre siste innrapporterte verdier i kostnadsgrunnlaget. Det er videre en svakhet at årene 2000-2004 ikke blir tatt hensyn til og at dette må kompenseres.

Troms Kraft Nett foreslår at det gis en særskilt påslag til selskap som er pålagt oppgaver som andre ikke har, først og fremst med tanke på kraftsystemutredning.

3.8.3 NVEs vurderinger av § 8-1

Når det gjelder merknader til KILE-kostnader, vises det til drøfting av § 9-1.

Når det gjelder bruk av kapital målt som nyverdi eller bokført verdi har NVE tidligere gjort vurdering av dette og opprettholder sin beslutning om bruk av kapital målt som bokført verdi. Det henvises i den forbindelse til NVE dokument nr 9 2005. Det inviteres i høringsuttalelsene til et samarbeid om utredningsarbeid om bruk av nyverdi. NVE vurderer at et videre utredningsarbeid kan være interessant.

Netto arbeidskapital er en nettostørrelse av omløpsmidler som ikke er rentebærende fratrukket kortsiktig gjeld som ikke er rentebærende. Arbeidskapitalen er et likviditetsmål som skal si noe om en virksomhets evne til å håndtere kortsiktige forpliktelser.

Positiv netto arbeidskapital vil være finansiert med rentebærende fremmedkapital eller egenkapital som også krever en avkastning. For å balansere den økonomiske effekten for et nettselskap gis nettselskapet en avkastning på en beregnet netto arbeidskapital på linje med nettkapitalen, også kalt NVE-kapitalen. Erfaringstall viser at det er stor variasjon selskapene i mellom når det gjelder faktisk netto arbeidskapital i prosent av nettkapitalen. For perioden 2000-2004 erfarer vi i gjennomsnitt rundt 6 % for et større utvalg av nettselskapene. Variasjonene er store og enkelte selskaper har en negativ netto arbeidskapital. I høringen foreligger det uttalelser på at en rimelig netto arbeidskapital bør ligge på 1/12-del (1 måned) av årlig inntektsramme. Beregninger med dette utgangspunktet gir et %-påslag på 2,5-3,0% av nettkapitalen. Nettselskapene har generelt en god likviditet og solid egenkapital. Effektiv håndtering av likvider og oppgjør av kortsiktige poster gjør at flere selskaper kan operere med lav og endog negativ netto arbeidskapital.

NVE mener at en videreføring av et påslag for netto arbeidskapital på 1 % på nettkapitalen er en god stimulans til nettselskapene for å effektivisere sin ressursbruk også når det gjelder de elementer som inngår i arbeidskapitalen.

Statnett har en merknad om at nedskrivninger bør inngå. NVE legger til grunn at nedskrivninger som ikke skal inngå i kostnadsgrunnlaget er nedskrivninger på anleggsmidler som faktisk har blitt benyttet i nettvirksomheten, men som på et senere tidspunkt tas ut av nettvirksomheten f.eks. i forbindelse med en omorganisering. En større omstilling av en nettvirksomhet som f.eks. medfører redusert behov for kontorlokaler, verksteder m.m. innebærer kostnader for nettselskapet som ikke skal belastes nettkundene. I et fritt marked vil man ikke kunne overføre denne kostnaden direkte til sine kunder. Dette innebærer at kostnaden må dekkes av selskapet selv.

Nettselskapene foretar løpende vurderinger/utredninger av investeringer som enten blir realisert eller ikke. NVE anser at denne type kostnader som ikke leder frem til faktisk igangsatte investeringer i og drift av fysiske anleggsaktiva er ordinære driftskostnader (lønn, fremmedytelser/konsulentonorarer m.m.) som skal inngå i kostnadsgrunnlaget for beregning av inntektsrammen. I rapporteringen til NVE skal kostnadene presenteres under sin art.

Modellen som er foreslått er årlige oppdateringer med ett år i tallgrunnlaget. Dersom dette endres som enkelte ønsker, vil modellens insentivegenskaper endres vesentlig. Det er derfor viktig at dette opprettholdes.

Ved å endre modell vil det være overgangsproblemer som må håndteres. Når det gjelder ekstraordinære kostnader for 2000-2004 må dette behandles særskilt for det enkelte selskap. Det vil ikke være en god løsning å gjøre en generell justering for inkludere kostnadene for 2000-2004 i beregningsgrunnlaget, da dette som nevnt vil ha konsekvenser i forhold til modellens egenskaper.

Når det gjelder håndtering av kostnader ved kraftsystemutredninger som enkelte ønsker skal kunne dekkes inn som et tillegg vil det være mest hensiktsmessig å vurdere dette i forbindelse med fastsettelsen av kostnadsnormen for det enkelte selskap.

3.8.4 Høringsinstansenes merknader til § 8-2

DSB påpeker at ved en vurdering av effektivitet til de ulike selskapene må det forutsettes at disse har fulgt og følger regelverket som DSB har. Dette gjelder spesielt forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av høyspenningsanlegg og forskrift om elektriske anlegg – forsyningsanlegg.

EBL anser det som uakseptabelt å vedta en forskrift uten at metode, hovedprinsipper og spesifisering av de nødvendige parametere samtidig er på plass og godt beskrevet i forskriften. Med NVEs forslag vil det til enhver tid være opp til NVE å foreta endringer og tilpasninger i effektivitetsmodellen uten behov for forskriftsendringer. Med det foreliggende forslaget er det også mulig for NVE å gjøre en ”individuell vurdering” av selskapets effektivitet og anvende dette resultatet i inntektsfastsettelsen.

Sintef Energiforskning mener at stokastiske variasjoner i KILE vil kunne få stor betydning for selskapenes inntektsrammer fra år til år. Dette reduseres dersom en glidende middelvei over en flerårsperiode benyttes. Tilsvarende synspunkter er kommet fra flere nettselskap og bransjeorganisasjoner.

FSNs medlemsbedrifter er bekymret for at effektivitetsmålinger ikke i tilstrekkelig grad vil ta hensyn til at selskapene opererer under svært forskjellige rammevilkår mht. til

geografi m.m. FSN reiser spørsmål om det i det hele tatt er mulig å ivareta alle eksisterende forskjeller i en praktisk, anvendbar målemodell.

Flere selskap mener at det ved utforming av effektivitetsanalyser må tas hensyn til at noen nettselskap er pålagt oppgaver innen regional driftskoordinering.

3.8.5 NVEs vurderinger av § 8-2

De merknader som er kommet til beregning av kostnadsnormen er i hovedsak innspill til effektivitetsanalysene. Disse merknadene er tatt med i det videre arbeidet med effektivitetsanalysene.

NVE er av den oppfatning at metode og spesifisering av modell for sammenlignende analyser ikke bør forskriftsfestes. Dette er begrunnet med at utvikling av effektivitetsanalysene er en dynamisk prosess, der man stadig får ny informasjon som kan bidra til forbedringer. NVE ser det ikke som hensiktsmessig at metode og spesifisering av modell forskriftsfestes da det vil innebære tidkrevende prosesser ved behov for endringer av metode eller modellspesifisering. Konesjonærene vil i forbindelse med årlige vedtak om inntektsramme ha mulighet til å komme med innsigelser på den metode og modell som benyttes.

3.8.6 Høringsinstansenes merknader til § 8-3

Det er ulike syn på beregning av referanserenten. Flere nettselskap og bransjeorganisasjoner mener at NVE forslag til et risikopåslag på 2,7 %, er for lavt. Det henvises til utredning gjennomført av Dreber Lundkvist & Partners (DLP) på oppdrag for NVE, som sier risikopåslaget bør være høyere. Andre nettselskap slutter seg til NVEs forslag.

Flere nettselskap påpeker at det må klart presiseres at referanserenten vil bli tatt opp til vurdering ved vesentlig endring i norsk økonomi.

EBL vurderer renten og risikopremien til å være for lav. EBL vurderer det slik at selskapene ved NVEs forslag pålegges større risiko enn i dagens regulering. EBL mener at et anslag på 3 % som nøytral realrente vil være mer i tråd med Norges Bank sine anslag. Videre mener EBL at 3 % er et realistisk nivå på inflasjonsforventninger. Til siste mener EBL at risikopremien bør heves til 3,5 %. Dette gir da en referanserate på 9,5 %.

EBL mener imidlertid at det er gode alternativer til fast rente som det kan være fordelaktig å benytte. EBL peker på 5-årig norsk statsobligasjonsrente beregnet som et gjennomsnitt over 12 måneder med en årlig oppdatering av rentebasis og en 3-årig norsk statsobligasjonsrente, beregnet som et glidende gjennomsnitt over tre år, samt årlig oppdatering av rentebasis som aktuelle alternativer. Konsekvensen av å velge noe annet enn en fast rente kan gi økte utfordringer med hensyn til rentestyring. Dette må det tas hensyn til i den risikopremien NVE legger til grunn.

Statkraft- og Vestlandsalliansen kan ikke se at NVE har grunnlag for sette renten så lavt som 7,7 %. Videre mener denne gruppen at renten må baseres på et årlig gjennomsnitt av 5-års statsobligasjonsrente og mener at fast rente vil gi pedagogiske utfordringer når den faste renten er høyere enn den flytende. Gruppen mener også at fast nominell rente vil påføre selskapene høyere risiko.

NEKI oppfatter en referanserente på 7,7 % som en meget høy sats og mener at den reelle risikoen i bransjen er meget lav.

Finansdepartementet mener at dersom det skal benyttes en lang rente bør denne reflektere alternativkostnaden på investeringstidspunktet. Det er derfor behov for å fastsette den lange renten årlig for hver ny årgang av investeringer. Bruk av samme rente for ulike årganger kan gi gale investeringsinsentiver.

Finansdepartementet har videre merknad til at NVEs forslag til rente er satt noe for høyt, ved at den risikofrie renten på 2,5 pst trolig er et halvt prosentpoeng for høyt, inflasjon er lavere enn hva NVE foreslår og at total kapitalbeta på 0,36 synes for høy for en regulert bransje.

3.8.7 NVEs vurderinger av § 8-3

Det er kommet inn flere merknader til beregning av referanserenten som gjør at NVE vil endre § 8-3 i forhold til forslaget.

3.8.7.1 Fast eller flytende

NVE er prinsipielt av den oppfatning at det mest riktige er å følge hver enkelt årgang med investeringer og tilegne en fast rente til hver av disse årgangene. Av praktiske grunner er ikke dette gjennomførbart.

NVE har foreslått en fast referanserente som skal gjelde framover i tid og som kan endres dersom den økonomiske situasjonen i landet tilsier det. Bakgrunnen for dette valget var at NVE ønsket å finne en stabil fremoverskuende rente og at den dagsaktuelle renten forventingsmessig over tid ville svinge rundt dette nivået.

Bruk av en fastrente krever imidlertid at det er rimelig grad av treffsikkerhet og stabilitet omkring de faste elementene. Ved usikkerhet kan dette føre til unødvendig og utilsiktet press mot den fastsatte renten. Dette gjelder også for kortsiktige svingninger i økonomien. Er NVEs rente høyere enn den dagsaktuelle renten vil man møte press fra kunder, media og liknende. I de tilfeller renten er lavere, vil den være gjenstand for diskusjon fra de regulerte aktørene. Bruk av en fastrente kan i tillegg by på noen pedagogiske utfordringer overfor kundene.

Basert på de innkomne høringsuttalelsene er NVE av den oppfatning at det er større usikkerhet knyttet til det langsiktige estimatet på nominell risikofri rente enn det NVE la til grunn. Spesielt gjelder det forventet framtidig nivå på realrenten. Dagens renteobservasjoner er på et historisk lavt nivå og realrenten har vært synkende de siste årene. Et alternativ kunne vært å binde NVEs realrente til anslaget som fremkommer i Finansdepartementets veileder om samfunnsøkonomiske analyser. Dersom anslaget i veilederen endres, endrer NVE også sin realrente. Forventet inflasjon kunne naturligvis forblitt bundet til Norges Banks operative inflasjonsmål.

Bruk av en flytende rente vil imidlertid kunne motvirke de ovennevnte utfordringene med fastrenten. En flytende rente vil enkelt kunne observeres i markedet og reflekterer i større grad den dagsaktuelle situasjonen. På denne bakgrunn, og i samsvar med flere høringsuttalelser, ønsker NVE å legge en flytende rente til grunn ved beregning av referanserenten. Det innebærer at renten vil bli beregnet på nytt hvert år i forbindelse med vedtaket om inntektsramme.

3.8.7.2 Kort eller lang rente

I høringsdokumentet åpnet NVE opp for innspill knyttet til bruk av en flytende kort rente. NVE har mottatt få innspill omkring dette. Innspillene som er mottatt er i hovedsak positive til en flytende rente, men de ønsker også en rente som er lenger enn 1 år.

Etter NVEs oppfatning er det flere ting man må vurdere ved valg av rentens løpetid.

- Rentene er normalt stigende med løpetiden
- Korte renter kan være det beste estimatet for fremtidens renter
- Rentevalg må være konsistent med valg av markedspremie
- Korte renter er mer ustabile
- Lengre renter er mer i samsvar med selskapenes finansiering

Til tross for gode prinsipielle egenskaper knyttet til korte renter ønsker NVE likevel å opprettholde prinsippet der man legger en langsiktig fremoverskuende rente til grunn. Bakgrunnen for dette er hovedsakelig at NVE vektlegger hensynet til stabilitet i referanserenten tungt. Det gjelder både med tanke på forutsigbarhet omkring investeringer og hensynet til kundene.

NVE foreslår å legge til grunn en langsiktig statsobligasjon som nominell risikofri rente ved beregningen av referanserenten. Denne renten representeres ved årlig effektiv rente på 5 års statsobligasjon slik den fremkommer på Norges Banks hjemmesider.

3.8.7.3 Anslag på systematisk risiko og markedspremie

Flere selskap påpeker at NVEs anslag på risikopåslag er lavere enn det som foreslås i DLP rapport fra 2004. Delvis skyldes dette oppdaterte anslag på observert markedspremie og delvis et lavere anslag på systematisk risiko.

I DLP (2004) anslås en observert markedspremie på 4,5 %. Denne observasjonen er basert på en oppfatning av markedspremien for både norske investorer og for europeiske investorer. I tillegg er det gjennomført en spørreundersøkelse. I rapporten fremkommer det at for norske investorer kan det være rimelig med 4 i observert markedspremie. Basert på en undersøkelse av PwC argumenteres det at for europeiske selskaper anvendes en noe høyere markedspremie på 4,5 %.

Thore Johnsen (2005) argumenterer også for en markedspremie på 4 %. Han argumenterer for at dette tilsvarer aritmetisk gjennomsnittlig meravkastning på Oslo Børs de siste 105 år og at dette er lavere enn for de fleste andre internasjonale markeder. Finansdepartement nedjusterer også sin markedspremie til 4 % for det norske aksjemarkedet i sin veileder for samfunnsøkonomiske analyser. NVE legger en norsk investor til grunn ved beregning av referanserenten og mener det er god dekning for å benytte en observert markedspremie på 4 % for det norske markedet. Basert på DLPs forslag til referanserente innebærer denne endringen isolert sett at risikopremien reduseres til under 3 % og at den totale renten reduseres fra 6,80 % til 6,55 %.

Når det gjelder anslaget på systematiske risiko anfører EBL at en overgang til årlig oppdatering, der en vektlegger effektivitetsanalysene mye, medfører økt risiko for selskapene. EBL begrunner ikke denne påstanden nærmere, og NVE har vanskelig for å

se hvordan dette kan være tilfelle. NVE påpeker at overgangen til årlig oppdatering isolert sett bidrar til å redusere den systematiske risikoen. Det er grunn til å tro at den systematiske risikoen er økende med reguleringsperiodens lengde. Det forklares ved at økt periodelengde utsetter selskapene for større eksponering for generelle økonomiske og politiske bevegelser som igjen leder til høyere forventet kapitalkostnad.

Økt vektlegging av resultatene fra effektivitetsanalysene vil imidlertid kunne gi mer variasjon i selskapenes avkastning dersom kostnadene til referanseverkenes er volatile. NVE kan imidlertid ikke se at denne variasjonen er korrelert med avkastningen til referanseporteføljen og at dette dermed skal tas hensyn til gjennom risikopåslaget. Jamfør kapitalverdimodellen vil investorer kun kreve økt kompensasjon dersom risikoen ikke kan diversifiseres bort. I NVEs forslag til reguleringsmodell vil en investor kunne diversifisere bort effektene av den økte vektleggingen av effektivitetsanalysene. Det forklares av at NVE har etablert prinsippet om at bransjen som helhet over tid vil oppnå en avkastning omtrent lik referansenrenten.

I sin rapport argumenterer DLP for en forretningsbeta på 0,35. De påpeker samtidig at de er av den oppfatning at investorer får god kompensasjon for den risiko som ligger i norsk nettvirksomhet. Dette anslaget er basert på forretningsbeta for europeiske energiselskaper, spørreundersøkelser og betaer anvendt av andre internasjonale nettreguleringer. På bakgrunn av dette indikeres en forretningsbeta i intervallet 0,25-0,45 med 0,35 som et midtpunkt. Det analysen imidlertid ikke tar hensyn til er særegenhetene ved det norske reguleringsystemet eller at øvre del av intervallet representerer en egenkapitalbeta som er høyere enn et representativt børsnotert selskap.

NVE ser at det å etablere et slikt intervall kan være et fornuftig utgangspunkt for vurdering av forretningsbeta for norsk nettvirksomhet, men stiller seg ikke bak intervallet som fremkommer i DLPs rapport. Egenkapitalbetaen på Oslo børs er definisjonsmessig lik 1 og dette er forbundet med et representativt børselskap. Det innebærer en forretningsbeta på 0,4 når gjeldsandelen er på 60 %. I Finansdepartementets veileder argumenteres det for eksempel for en egenkapitalandel like under 40 %. NVE er av den oppfatning at egenkapitalbetaen for nettvirksomhet er forbundet med betydelig lavere risiko enn et representativt børselskap i Norge, og at den øvre grensen for egenkapitalbetaen må være lavere enn 1.

Det er flere årsaker til at egenkapitalbetaen er lavere for norsk nettvirksomhet enn for et gjennomsnittlig børselskap. Noen av årsakene er:

- Selskapenes inntekter er regulert av myndighetene (volumrisiko er minimal) og resultatet beregnes som differansen mellom inntektsrammen og kostnader i eget nett.
- Selskapene fakturerer i innenlandsk valuta og inntektsrammen justeres årlig for den generelle pris- og kostnadsutviklingen.
- Generelle kostnadsendringer i bransjen slår ut i tariffendringer og ikke i resultatet

Det er derfor grunn til å tro at avkastningen på egenkapitalen i relativt liten grad vil samvariere med avkastningen til referanseporteføljen. Etter NVEs vurdering er et mer realistisk intervall for forretningsbetaen i intervallet 0,25-0,35, det vil si en

egenkapitalbeta på omtrent 0,6-0,9. Et naturlig midtpunkt er da en forretningsbeta på 0,3. Ser man på vurderinger foretatt av andre regulatorer underbygges dette estimatet, selv om konklusjonene ikke er direkte overførbare. Ofgem (2004) foreslår i sitt konsultasjonsdokument en egenkapitalbeta i intervallet 0,6-1 og en antatt gjeldsgrad på 50 % -60 %. Det innebærer en forretningsbeta i intervallet 0,3-0,4. Den nederlandske regulatoren estimerer forretningsbetaen til å ligge i intervallet 0,23-0,36. Det er også rimelig å legge til grunn at den økonomiske reguleringen i Storbritannia og i Nederland er forbundet med høyere risiko enn den norske.

3.8.7.4 Konklusjon

NVE vil i ny høring foreslå å endre sitt opprinnelige forslag til referanserente fra en fast til en flytende rente. NVE vil foreslå å opprettholde sine estimater på de andre parametrene som inngår i beregningen av referanserenten. I tabellen under er de ulike parametrene gjengitt.

Risikofri nominell rente	Årsgjennomsnittet av effektiv rente for 5 års statsobligasjon for det året inntektsrammen gjelder for
Skattesats	28 %
Markedspremie – observert	4 %. Denne korrigeres for ”norsk investorskatt”
Egenkapitalbeta	0,75
Gjeldsgrad	60 %
Tapspremie	0,75 %

Tabell 1. Estimat på parametere i beregning av referanserenten

Det betyr at den eneste parameteren som fastsettes årlig er den nominelle risikofrie renten. Av hensyn til selve forskriftsteksten foreslår NVE å forenkle formelen, men siden risikopåslaget er økende med nivået på den nominelle risikofrie renten er det ikke hensiktsmessig å ha et fast risikopåslag. Ved å skrive om formelen for beregningen av den vektete kapitalkostnaden, kan den fremstilles slik:

$$NVE_r = 1,12r + 2,12\%$$

Basert på disse størrelsene er det beregnet en referanserente slik den ville blitt i årene 2000 til 2005 (2005 er et estimat). Nivået på referanserenten for disse årene er presentert i tabellen under.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
Risikofri rente	6,38 %	6,31 %	6,36 %	4,58 %	3,61 %	3,20 %
Referanserente	9,27 %	9,19 %	9,24 %	7,25 %	6,16 %	5,70 %

Tabell 2. Beregnet nivå på referanserenten for årene 2000-2005.

3.8.8 Høringsinstansenes merknader til § 8-4

Statnett støtter forslaget til volumveid snitt av månedsprisene. Statnett anbefaler imidlertid at tillegget ved beregning av pris på overføringstap reduseres.

Bergen Energi stiller spørsmål ved begrunnelsen for et påslag til den volumveide månedsprisen og størrelsen på påslaget.

NTE mener at NVEs forslag ikke tar hensyn til at nettap er proporsjonalt med kvadratet av kraftflyten/forbruket. NTE mener videre at det enten bør opprettes et påslag for også å korrigere for underestimering av gjennomsnittlig tapspris, eller så bør en mer nøyaktig modell for beregning av referansepris på nettap benyttes.

3.8.9 NVEs vurderinger av § 8-4

NVE har på bakgrunn av høringene satt i gang en utredning for å vurdere nærmere størrelsen på påslaget på kraftprisen. Utredningen fra SKM Energy Consulting viser at påslaget bør ligge i intervallet 11 – 13,5 kr/MWh. NVE vil foreslå å redusere påslaget fra 20 kr til 13 kr/MWh. Dette vil imidlertid bli gjenstand for ny høring da dette ikke var en del av forslaget 1.7.2005.

Ved årlige oppdateringer vil problemet som NTEs påpeker bli et lite problem. Endringer i nettap og som følge av endret kraftflyt kommer inn i inntektsgrunnlaget med 2 års tidsetterslep. En egen modell for beregning av nettap er derfor ikke hensiktsmessig.

3.8.10 Høringsinstansenes merknader til § 8-6

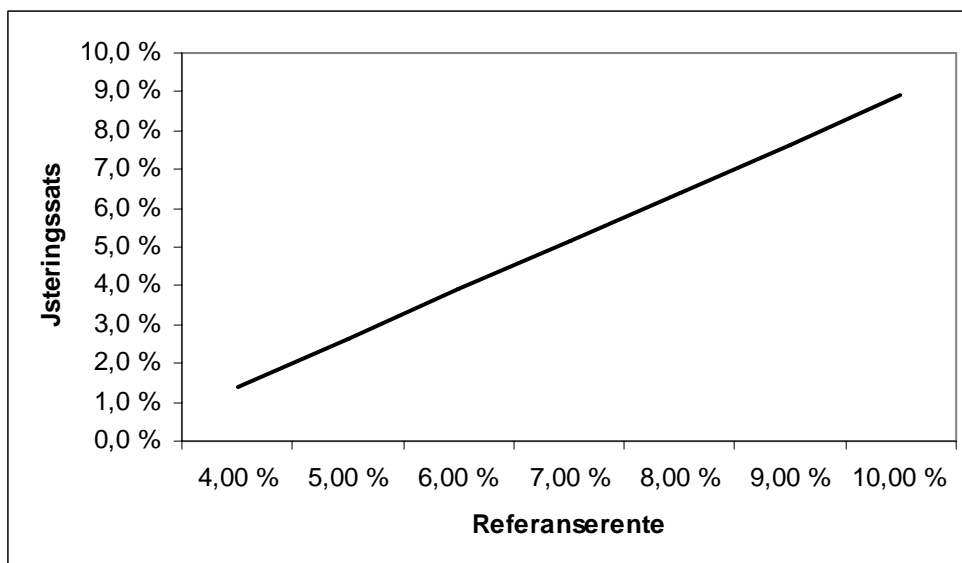
Enkelte nettselskap mener kompensasjonssats bør være den faktiske avkastningssats som selskapet oppnår i år t-2. Subsidiært bør NVEs normalavkastning benyttes.

3.8.11 NVEs vurderinger av § 8-6

Hensikten med forslag til § 8-6 er å justere for nåverditap ved investeringer. Det vil derfor ikke være riktig å benytte NVEs referanserente i dette tilfelle. Størrelsen på justeringen må imidlertid sees i sammenheng med beregning av referanserenten og beregning av avkastning.

NVEs forslag til justering for investeringer var basert på en fastrente på 7,7 %, 2,5 % inflasjon og en regnskapsmessig levetid på ca 30 år. Forslaget om overgang til en flytende rente innebærer at en av forutsetningene for parameteren er brutt og at satsen på 5,5 % av investeringskostnaden ikke reflekterer korrekt nåverditap. Satsen som må multipliseres med investeringskostnaden er økende med rentenivået. Årsaken til dette er at betydningen av tidsetterslepet blir større når renten er høy.

NVE ønsker at ordningen skal være enkel å administrere og vil legge til grunn den årlige referanserenten ved beregning av justeringsparameteren for investeringer. Figuren under viser nivået på justeringssatsen forbundet med ulike nivåer på den nominelle renten. Som man ser er satsen tilnærmet lineær med nominell risikofri rente som forklaringsvariabel.

Figur 2. Nivå på justeringssats for investeringer for ulike nivå på referanserenten.

NVE vil i ny høring foreslå å legge til grunn følgende sammenheng på justeringsparameteren:

$$\alpha = 1,25r - 3,58\%$$

3.8.12 Høringsinstansenes merknader til § 8-7

Høringsinstanser som representerer brukerne ser positivt på økt grad av normering i reguleringen. Konkurransetilsynet slutter seg til de foreslåtte endringer og mener at dette kan redusere de samfunnsøkonomiske tapene ved monopol.

Flere nettselskap er også positive til prinsippene om økt grad av normering, men ønsker at denne settes lavere enn NVEs forslag. Statnett foreslår at normelementet vektlegges mindre enn hva NVE foreslår, men at NVE bør vurdere en opptrappingsplan der normelementet vektlegges mer i takt med kvalitetsforbedring av effektivitetsmålinger.

På den annen side er det flere nettselskap som mener at NVE ikke har gått langt nok ved forslaget som foreligger. Disse mener at NVE må øke vektlegging av det normerte elementet ved inntektsrammefastsettelsen til 80 %.

Flere nettselskap mener at det er det individuelle kostnadsgrunnlaget som bør danne grunnlag for rammer fra 2007. FSN og KS Bedrift mener at NVEs forslag om vektlegging av kostnadsnorm er for høyt og at denne bør være betydelig lavere.

LVK, KS Bedrift og FSN mener det er usannsynlig at normberegningen noen gang kan bli så "riktig" at denne kan tillegges så stor vekt som i NVEs forslag. KS Bedrift mener at foreslått vektlegging på norm er helt feil. Etter Trønderkraft⁴, KS Bedrift og FSNs syn

⁴ Trønderkraft AS eies av 18 energiselskap i Midt-Norge. Dette er følgende selskap: Fosen Kraft, Gauldal Energi, Hemne Kraftlag, Kvikne-Rennebu Kraftlag, Malvik Everk, Nettet Kraft, Nordmøre Energiverk, Nord-Østerdal Kraftlag, Oppdal Everk, Orkdal Energi, Rauma Energi,

bør grad av normering settes vesenlig lavere inntil det kan etableres tiltro til kvaliteten av beregningen av normverdien. En mulig løsning er å sette en lav verdi først, - og deretter øke normvektingen etter hvert som utviklingen av metoden for å beregne en kostnadsnorm blir dokumentert og akseptert som god nok.

EBL mener at dersom den nye reguleringsmodellen gir betydelige inntektsrammereduksjoner for enkeltsselskap, må det etableres overgangsordninger for disse selskapene.

NEKI mener at NVEs forslag om fordeling 60/40 mellom norm og egne kostnader er et akseptabelt kompromiss mellom netteiers interesser og nettbrukerne.

EL&IT Forbundet mener at NVEs forslag vil føre til kutt i kostnadssiden for å unngå å få redusert avkastning. Dette vil etter deres syn utløse nedbemanning, utsettelse av oppdrag som ikke er tvingende nødvendig og bortsetting av arbeid til eksterne. De hevder at man kan se konsekvensene av dette allerede i dag ved at kompetansen forvitrer. Det vises også til virkemidler gitt gjennom Energilovens §§ 3-1 og 3-2 med bestemmelser om anleggskonsesjon og områdekonsesjon.

3.8.13 NVEs vurderinger av § 8-7

NVE har i høringsdokument av 1.7.2005 presentert en hovedmodell som har til hensikt å gi sterkere insentiver enn i dagens modell. Videre foreslår NVE årlig oppdatering av kostnadsgrunnlag og kostnadsnorm. Eventuelle endringer i vektlegging av kostnadsnormen vil endre egenskapene i reguleringsmodellen og bør unngås.

NVE oppfatter det slik at høringsuttalelsene primært er knyttet til eventuell usikkerhet i effektivitetsanalysene. NVE har lagt til grunn at de effektivitetsanalysene som skal benyttes når kostnadsnormene skal fastsettes, er tilstrekkelig gode til å vektlegge normen 60 %. Det har ikke kommet nye opplysninger som endrer på NVEs vurdering av dette.

Vesentlig usikkerhet knyttet til fastsettelse av kostnadsnormen bør primært tas hensyn til når nivået på kostnadsnormen bestemmes og ikke gjennom vekten normen gis når inntektsrammene skal fastsettes.

NVE vil gjennom arbeidet med effektivitetsanalysene vurdere usikkerheten ved resultatene. Dersom usikkerheten av NVE ansees å være vesentlig, vil nødvendige tiltak bli gjort før inntektsrammene skal fastsettes.

Dersom det i tiden frem til forskriftsendringene skal vedtas fremkommer forhold som endrer vesentlig på forutsetningene for 40/60-fordelingen, så vil NVE kunne legge frem et nytt forslag til vekter.

Det har kommet inn merknader til KILE-ordningen, jf. kapittel 3.9. som gjør at NVE vil vurdere å endre forslaget til § 8-7.

Rissa Kraftlag, Røros Elektrisitetsverk, Selbu Energiverk, Sunndal Energi, Svorka Energi, Tydal kommunale Energiverk, Trønder Energi.

3.8.14 Konklusjon på kapittel 8.

På bakgrunn av de vurderinger som er gjort vil det bli foreslått endringer i forhold til forslaget av 1.7.2005. NVE vurderer disse endringene til å være av en slik karakter at de må sendes på ny høring. Dette gjelder §§ 8-3, 8-4 og 8-6.

§ 8-3 Referanserente

Norges vassdrags- og energidirektorat skal ved fastsettelsen av årlig inntektsramme benytte en referanserente. Referanserenten fremkommer som:

$$NVE_r = 1,12r + 2,12\%$$

der r er årsgjennomsnittet av effektiv rente for 5 års statsobligasjon slik denne beregnes av Norges Bank.

§ 8-4. Referansepris på kraft

Norges vassdrags- og energidirektorat skal ved fastsettelsen av årlig inntektsramme benytte en årlig referansepris på kraft.

Den årlige referanseprisen er en volumveid månedspris tillagt et påslag på 13 NOK/MWh. Månedspris er gjennomsnittlig systempris fra Nord Pool Spot AS.

Som grunnlag for vekt benyttes månedlig brutto forbruk slik den fremkommer i Norges vassdrags- og energidirektorat sin korttidsstatistikk for alminnelig forsyning.

§ 8-6. Tillegg for investeringer

I årlig inntektsramme skal det inngå et tillegg for investeringer. Tillegget fremkommer som α multiplisert med det aktuelle års tilgang av varige driftsmidler i nettvirksomheten, inklusive felles fordelte varige driftsmidler, der α beregnes som 1,25r, jf 8-2, fratrukket 3,58 %.

Dette gjelder ikke for investering i anlegg finansiert ved anleggsbidrag.

Det kan bli foreslått endringer i § 8-7. *Fastsettelse av årlig inntektsramme for eget nett* for å gjøre KILE-ordningen mer transparent.

3.9 Kapittel 9. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi

3.9.1 Endring foreslått i kapittel 9

§ 9-1. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi (KILE)

Nettvirksomhetens inntektsramme blir årlig justert for utvikling i leveringskvalitet ved at faktisk KILE-beløp inngår i effektivitetsanalysene, jf. § 8-2.

For Statnett SF vil inntektsrammen justeres for utvikling i leveringskvalitet ved enkeltvedtak.

Faktisk KILE-beløp fastsettes på bakgrunn av historiske data for ikke levert energi som det enkelte nettselskap er ansvarlig for, jf. forskrift 30. nov. 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2A-12 og gjeldende KILE-satser, jf. § 9-2 som gjelder for ulike sluttbrukergrupper.

§ 9-2. KILE-satser

Med KILE-sats menes i dette kapittel et beløp i kroner per kWh ikke levert energi som omfattes av KILE, jf. § 9-1.

KILE-satsene skal avspeile sluttbrukernes gjennomsnittlige kostnader ved ikke levert energi som omfattes av KILE, jf. § 9-1.

§ 9-3. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved svært langvarige avbrudd

Nettvirksomhetens inntektsramme blir årlig justert for utvikling i leveringskvalitet ved at kostnader ved svært langvarige avbrudd inngår i effektivitetsanalysene, jf. § 8-2.

Kostnader ved svært langvarige avbrudd er de kostnader nettvirksomheten har ved utbetalinger etter § 9-4. Kostnadene skal inngå i kostnadsgrunnlaget, jf § 8-1.

§ 9-4. Utbetaling til sluttbrukere ved svært langvarige avbrudd

Alle sluttbrukere på alle nettnivå kan kreve å få direkte utbetalt et beløp fra nettselskapet ved svært langvarige avbrudd. Svært langvarige avbrudd er avbrudd som varer i mer enn 12 timer, og beløpets størrelse er:

- a) kr. 600 for avbrudd til og med 24 timer,
- b) kr. 1400 for avbrudd over 24 timer til og med 48 timer
- c) kr. 2700 for avbrudd over 48 timer til og med 72 timer.

For avbrudd ut over 72 timer skal det gis et tillegg på kr. 1300 for hver nye påbegynte tjuefiretimers periode avbruddet varer.

Sluttbruker må fremme krav etter første ledd innen ti virkedager etter at forsyningen ble varig gjenopprettet.

§ 9-5. Registrering og beregning av svært langvarige avbrudd

Beregningen av varigheten for et svært langvarig avbrudd begynner å løpe fra det tidspunkt nettselskapet først fikk melding om avbruddet, eller fra da nettselskapet visste eller burde ha visst at avbrudd har funnet sted.

Avbruddet opphører når forsyning er varig gjenopprettet. Flere påfølgende avbrudd regnes som sammenhengende om ikke normal forsyning opprettholdes i minimum to timer sammenhengende.

§ 9-6. Nettselskapets informasjonsplikt

Nettselskapet plikter årlig å informere sluttbrukerne om deres rett til utbetaling etter § 9-4, og skal utarbeide et standard rapporteringsskjema som sluttbruker kan benytte når han fremmer slikt krav.

§ 9-7. Forholdet mellom ansvarlig og berørt konsesjonær

Berørt konsesjonær i henhold til forskrift 30. nov. 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2A-3 er ansvarlig for utbetaling til sluttbruker etter § 9-4 første ledd. Berørt konsesjonær kan kreve det til sluttbruker utbetalte beløp tilbake fra ansvarlig konsesjonær.

3.9.2 Høringsinstansenes merknader til § 9-1.

Flere nettselskap peker på de gode erfaringene man har med dagens KILE-ordning som gir klare insentiver til å optimalisere leveringskvaliteten. Det blir videre bemerket at NVEs forslag er uklart og at forslaget gjør at insentivene til leveringskvalitet blir utydelige. Mange mener at insentivene til optimal leveringskvalitet i betydelig grad svekkes og utydeliggjøres.

Flere nettselskap påpeker også at variasjoner i ILE fra år til år tilsier at det bør benyttes et grunnlag med flere års data.

EBLs forslag er at (normerte) KILE-rammer innarbeides i de ordinære inntektsrammene, og at nettselskapene må kostnadsføre KILE som enhver annen nettkostnad. Insentivene opprettholdes ved bruk av normert KILE-ramme.

Sintef Energiforskning mener at NVEs forslag innebærer en svekkelse av leveringskvalitetsinsentivene, noe de ikke kan se er i samsvar med samfunnets økt fokus på leveringssikkerhet.

Andøy Energi peker i sin uttalelse på at årlige effektivitetsmålinger med årlige variasjoner i KILE-kostnader kan gi store utslag, og henviser til ekstremvær som har ført til KILE-kostnader og økte driftskostnader for Andøy Energi. Andøy Energi peker videre i sin uttalelse på mulige svakheter i grunnlagsdata, med spesielt henvisning til grunnlagsdata i KILE-ordningen.

NEKI mener at det er riktig utvikling at korte avbrudd inkluderes i reguleringen i fremtiden. NEKI mener at KILE-ordningen også bør omfatte lavspentnettet og at ordningen gjøres om til en individuell kompensasjonsordning, da den har gitt betydelig forbedring i alle avbruddsparametre.

Bodø Energi finner det merkelig at en god ordning som KILE i tillegg til inntektsrammen nå foreslås fjernet. Selskapet er videre skeptisk til om dette dekkes godt opp i den nye modellen. Videre mener selskapet at modellen må lages slik at en KILE-krone har samme verdi som en annen driftskostnad mht. insentiv til effektivisering.

Fredrikstad Energi ønsker at NVE opprettholder den opprinnelige KILE-ordningen og evt. justerer KILE-rammene etter 2011. Alternativt kan KILE-kostnadene inngå i kostnadsgrunnlaget og behandles som en ordinær driftskostnad.

Hydro kommer med innspill om at det kan gjøres avtaler der kundenes reelle avbruddskostnader benyttes. Dette er spesielt viktig for kunder i regional- og sentralnett, der det kan være tilfeller der standardsatsene gir feil signal i forhold til dimensjonering.

Lyse Nett etterlyser bestemmelser eller kommentarer på hvordan andre eiere av sentralnettsanlegg skal behandles når det gjelder KILE.

3.9.3 NVEs vurderinger av § 9-1

NVE la i sitt forslag frem en modell der den eksisterende KILE-ordning foreslås endret slik at KILE-ordningen blir bedre samordnet med øvrig regulering. Forslaget innebærer at de samfunnsøkonomiske kostnadene ved langvarige avbrudd som skyldes feil i høyspentnett skal inkluderes i effektivitetsanalysene og at dagens ordning med fastsetting av forventet KILE-beløp som en ordning på siden av øvrig regulering utgår.

Det er i høringen kommet en rekke uttalelser på dette punktet. NVE har vurdert uttalelsene og har kommet frem til at det bør gjøres en endring i forhold til forslaget. Det som er vesentlig er at selskapene får incentiver til å gjøre en totalvurdering av de samfunnsøkonomiske kostnadene ved avbrudd sammen med andre kostnader. I prinsippet skal KILE-ordningen utformes slik at selskapene på marginen er indifferent mellom en økning i selskapets egne kostnader og avbruddskostnadene, dvs. at det på marginen ikke skal være noen virkning på tillatt inntekt om et selskap får økte kostnader eller økte avbruddskostnader.

Det er flere måter å implementere en mer eksplisitt KILE-ordning på. KILE-ordningen må sees i sammenheng med effektivitetsanalysene og hvilken betydning de får for insentivene når KILE-kostnader inngår. Det er derfor behov for å bruke mer tid på et nytt forslag på dette området. Endringen har til hensikt å gjøre ordningen mer transparent og forståelig for nettselskap og kunde.

På bakgrunn av høringsuttalelser og NVEs vurderinger trekker NVE forslaget om endring av § 9-1. Det vil bli utarbeidet et nytt forslag som vil bli sendt på høring.

3.9.4 Høringsinstansenes syn på § 9-4.

Generelt er det mange positive uttalelser til NVEs forslag til utbetalingsordning ved svært langvarige avbrudd, men det er også en del nettselskap som er kritiske og som ikke ser behov for en slik ordning.

Flere representanter fra kundesiden/forbrukerne mener imidlertid at det bør gjøres endringer i forhold til fristen for å fremme krav om utbetaling. Barne- og familiedepartementet (BFD) viser til at NVE foreslår en 10 dagers frist for å gjøre krav på kompensasjon for strømbryddet. BFD mener at den foreslåtte reklamasjonsfristen på 10 dager etter strømbryddet synes å være for knapp i forbrukerforhold. Det vises til at det i forbrukerlovgivningen gjennomgående gjelder en relativ reklamasjonsfrist spesifisert til ”innen rimelig tid”. I forbrukerkjøpsloven § 27 er det videre spesifisert at ”innen rimelig tid” aldri kan være kortere enn to måneder fra det tidspunkt forbrukeren oppdaget mangelen. Dersom man i forskriftsteksten ikke fastsetter en reklamasjonsfrist, vil foreldelsesloven komme til anvendelse, og den alminnelige foreldelsesfristen er tre år.

For de tilfellene nettselskapet faktisk har oversikt over hvilke sluttbrukere som er berørt av avbruddet, mener BFD at kompensasjonen bør komme automatisk.

EBL er i utgangspunktet positive selv om ordningen vil medføre økt arbeidsbelastning og måleproblemer for selskapene. EBL mener at en bør vurdere å sette et tak på en slik utbetaling til enkelte kundegrupper, for eksempel for hyttekunder, begrenset til for eksempel årlige tariffinnbetaling fra kunden. De mener det er urimelig at hyttekunder kan oppleve å ha en netto gevinst på nettilknytningen. EBL er enig i forslaget om at ordningen må baseres på en selvrapportering fra sluttbrukerne.

En del nettselskap er imidlertid tvilende til at en ordning med direkte utbetaling til kunder vil bedre leveringssikkerhet og kostnadsnivå for nettkundene.

Det er flere nettselskap som også mener at utbetaling først bør skje ved 24 timers avbrudd. Man får da i de fleste tilfeller en dagslysperiode til feilretting. Det bør også forutsettes at kunden har hatt et faktisk tap, og det savnes et tak eller en fritaksmulighet,

for ekstremisituasjoner der det ikke er mulighet til å opprette normaldrift for større deler av et forsyningsområde på flere dager.

EL & IT Forbundet mener at KILE-ordningen alene ikke er nok til å sikre forsyningssikkerhet gjennom tilstrekkelig vedlikehold. Kravene til kompensasjon til sluttbrukere bør skjerpes inn til også å gjelde avbrudd over 4 timer.

HSH støtter forslaget, men synes det er uhensiktsmessig at alle berørte må melde kravet for å være berettiget til slik kompensasjon, særlig hvis det sonderes mellom næringslivskunder og alminnelige husholdninger, herunder fritidseiendommer. Næringslivet vil ved svært langvarige avbrudd påføres tap som langt overskrider husholdningene og de foreslåtte kompensasjonssatsene. Slik HSH ser det må det være tilstrekkelig at en bruker melder kravet, de kan ikke se at det skulle være vanskelig for nettselskapet selv å ta rede på hvilke sluttbrukere som er blitt berørt. Eventuelt kan kravet om at alle må rette et krav begrenses til rene fritidseiendommer.

NEKI synes det er greit at det innføres en slik ordning, men synes den foreslåtte ordningen er alt for enkel og skjematisk utformet. De økonomiske tapene er ofte langt større for næringskunder, og hvis det ikke er noen automatiske erstatningsordninger kan prosesskostnader medføre at erstatning ikke blir søkt. NEKI foreslår derfor at ordningen legges opp slik at husholdningskunder får erstatning etter en felles sats E, men at det legges opp til at større brukere får erstatning i henhold til en multiplikator, dvs 2E, 3E og 4E.

Troms Kraft Nett mener forslaget vil bidra til å forbedre leveringspåliteligheten. De mener imidlertid at det bør være unntak, slik at utbetalingene står i tråd med kundens kostnader og risiko. En utbetaling bør ikke overstige kundens kostnader ved å være tilknyttet og bruke nettet. Det bør være anledning for nettselskap og kunder å avtale seg bort fra dette, særlig for områder med fritidsboliger, hvor nettselskapets alternativ kan være å søke fritak fra leveringsplikten. Da vil meget sannsynlig kundene heller foretrekke å være tilknyttet uten å motta kompensasjon for avbruddene.

Følgende tillegg til § 9-4 foreslås fra Troms Kraft Nett:

Årlige beløp for svært langvarige avbrudd skal normalt ikke overstige kundens årlige kostnader knyttet til å bruke nettet (nettleie).

Kunde og nettselskap kan inngå avtale om at det ikke skal foretas utbetaling for svært langvarige avbrudd.

Krødsherad Everk mener at direkte utbetaling til kunder ved avbrudd over 12 timer må endres. I disses område med mange hytter vil mange av hyttene få utbetalt mer i KILE enn de betaler i nettleie pr. år. De prioriterer husholdning og næring fremfor hytter i forbindelse med feilsituasjoner. De foreslår at for en som driver grisgrendt nett gjelder utbetalingsordningen for avbrudd over 24 timer for husholdning / næring og 36 t for hytter.

Nord-Østerdal Kraftlag mener at det for å oppnå en effektiv og lite byråkratisk ordning bør være slik at nettselskapene beregner "erstatningsbeløpet" og trekker dette fra på neste regning. Det er uheldig dersom man i en krisesituasjon får mange henvendelser fra

kunder om erstatning når de bør ha full fokus på feilretting. Det synes også som urimelig at det bare er kunder som husker å kreve erstatning innen 10 dager som har krav på dette.

VOKKS AS støtter forslaget, men mener at erstatningsbeløpet skal trekkes fra i første avregning av nettleie og uavhengig av krav fra kunden. Det er administrativt mer rasjonelt og billigste måte å utbetale erstatningsbeløpet. VOKKS peker videre på at det kan oppstå ekstremisituasjoner der det ikke er naturlig at nettselskapene dekker kostnadene. NVE bør i slike situasjoner bestemme beløpets størrelse og hvor stor andel som skal dekkes av kundemasse / nettselskap.

3.9.5 NVEs vurderinger av § 9-4

NVE opprettholder i hovedsak forslaget om å innføre en utbetalingsordning for svært langvarige avbrudd. NVE ser imidlertid at det er grunn til endre fristen for å fremme krav slik at denne samsvarer mer med forbrukervernreglene.

Det er kommet merknader om å sette et øvre tak for utbetalingen. NVE mener prinsipielt at det er uheldig å sette et øvre tak og skille på ulike kundegrupper. Insentivene i ordningen forsvinner så snart man ved et avbrudd har nådd dette maksimalbeløpet. NVE har forståelse for argumentene for at det kan virke urimelig at hyttekunder skal kunne få en utbetaling som overstiger hva som er betalt i årlig nettleie. NVE vil derfor sette et øvre tak for sluttbrukergruppe 24 Hytter og fritidshus.

NVE har vurdert om utbetalingsordningen først bør virke ved avbrudd over 24 timer, men ser det som svært viktig at insentivene til leveringskvalitet i lavspenningsnettets styrkes. NVE mener derfor at denne ordningen må virke for avbrudd over 12 timer.

NVE har foreslått en enkel og sjablonmessig ordning. Grunnen til dette er at den skal være enkel å forstå og administrere. KILE-ordningen som omfatter langvarige avbrudd i høyspentnettet vil virke samtidig slik at det er gode insentiver til å unngå svært langvarige avbrudd hos næringskunder.

Enkelte har også kommet med innspill om hvordan utbetaling bør skje. NVE har i høringsdokumentet 9/2005 beskrevet hvordan dette bør håndteres, og NVE holder fast på at det er den enkelte sluttbruker som skal fremme krav. Nettselskapene kan selv velge en praktisk løsning der dette gjøres automatisk overfor berørte kunder. NVE ser det som naturlig at dette skjer i forbindelse med neste faktura etter avbruddet.

Troms Kraft Nett har forslag til forskriftstekst om at det skal være mulig å inngå avtale mellom kunde og nettselskap om at det ikke skal foretas utbetaling ved svært langvarige avbrudd. Dette forholdet vil bli ivarettatt i ny bestemmelse § 9A-6 *Fravikelighet* der det henvises til § 1-3 i forskrift om leveringskvalitet

I forbindelse med andre forskrifter som er på høring er det kommet merknader om hvordan sluttbrukere som i henhold til § 14-3 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet er fellesmålte skal håndteres. Fellesmålte sluttbrukere er å anse som en sluttbruker iht. dette regelverket.

Bestemmelsene om utbetalingsordning er vedtatt og er plassert i et nytt kapittel 9A i forskriften. Nytt kapittel 9A trer i kraft 1. januar 2007.

3.9.6 Øvrige merknader til kapittel 9

3.9.6.1 Individuelle avtaler

Flere høringsinstanser stiller spørsmål ved hvorfor NVE foreslår at ordningen med individuelle avtaler oppheves. Dette er merknader som kommer både fra kundesiden og nettselskap. Det anbefales at ordningen med individuelle avtaler videreføres.

PIL mener NVEs forslag om ordningen med individuelle avtaler er uhensiktsmessig og reduserer mulighetene for en optimalisering av nettkvaliteten i de ulike områdene. Dersom dette skjer aktualiseres behovet for kompensasjon til store forbrukere ved lastfrakobling, som må sees på som en systemtjeneste.

3.9.6.2 Erstatningsutbetaling vs. KILE-kostnader.

Statnett foreslår at erstatningsutbetalinger ut fra erstatningslovens bestemmelser kan trekkes fra selskapets KILE-kostnad.

3.9.6.3 Kommersielle avtaler

Statnett stiller spørsmål ved hvorfor gjeldende forskrift § 9-2 tredje ledd er fjernet.

3.9.6.4 Kortvarige avbrudd

PIL mener det er sterkt ønskelig at arbeidet med å innføre en ordning der kortvarige avbrudd inngår forsøres.

3.9.7 NVEs vurdering av øvrige merknader til kapittel 9

NVE har i denne omgang foreslått å ta ut dagens ordning med individuelle avtaler. NVE opprettholder dette forslaget. Det vil bli igangsatt et utredningsarbeid for å se nærmere på mulig ordning for individuelle avtaler.

NVE er enig med PIL om at innføring av KILE-ordning for kortvarige avbrudd bør innføres så snart som mulig. Dette krever imidlertid at det gjøres noe utredningsarbeid før dette kan skje og selskapene vil fra og med 2006 rapportere kortvarige avbrudd via avbruddsstatistikken. Det er praktiske årsaker som gjør at NVE tar sikte på at innføring av en slik ordning først kan skje fra 2009.

Når det gjelder samordning av eventuelle erstatningsutbetalinger og KILE-kostnader, følger det av alminnelig erstatningsrett at det kun er det økonomiske tap som skal erstattes. I den grad en skadelidt er (delvis) kompensert for tapet gjennom KILE-ordningen, vil det komme som fradrag ved erstatningsutmålingen. NVE ser derfor ingen grunn til å særskilt regulere en samordning da dette er regulert av den alminnelige erstatningsretten.

Bestemmelsen om kommersielle avtaler, jf. gjeldende § 9-2 tredje ledd vil opprettholdes og vil bli foreslått innarbeidet i ny § 9-1.

3.9.8 Konklusjon kapittel 9

NVE vil foreta endringer i forskriftstekst i § 9-1 slik at KILE-ordningen bli mer transparent enn høringsforslaget. Et nytt forslag vil bli sendt på høring på et senere tidspunkt.

Det vil bli gjort endringer i § 9-1 der gjeldende § 9-2 tredje ledd er flyttet til ny § 9-1.

Videre har NVE vedtatt bestemmelsene om utbetalingsordning ved svært langvarige avbrudd, med iverksettelse 1.1.2007. Regelverk for dette vil bli plassert i et nytt kapittel 9A.

3.10 Kapittel 10. Omfordeling av årlige inntektsrammer i eget nett

3.10.1 Endring foreslått i kapittel 10

§ 10-1. *Adgang til å forhandle om omfordeling av inntektsrammer oppheves.*

§ 10-2. *Overdragelse av nettanlegg*

Dersom kjøper eller selger ved overdragelse av eksisterende nettanlegg blir enige om en endring av årlig inntektsramme for eget nett, skal Norges vassdrags- og energidirektorat orienteres skriftlig om de økonomiske konsekvenser for inntektsrammene senest tre uker etter at konsesjon i henhold til energilovens kapittel 3 er meddelt.

Orienteringen skal være signert av avtalepartene og være vedlagt en oversikt over endringer i avtalepartenes årlige inntektsramme for eget nett, endringer i mer- og mindreinntekt og endringer i kostnadsgrunnlaget, jf. § 8-1.

På grunnlag av orienteringen fastsetter Norges vassdrags- og energidirektorat ved enkeltvedtak ny årlig inntektsramme for eget nett og ny mer- og mindreinntekt for kjøper og selger med virkning fra det år partene blir enige om, dog ikke tidligere enn det år orienteringen er mottatt. Partenes samlede årlige inntektsramme for eget nett endres ikke som følge av overdragelsen.

§ 10-4. *Oppkjøp og sammenslåing*

Ved oppkjøp eller sammenslåing legges summen av de årlige inntektsrammene for de nettselskapene som er involvert til grunn for beregning av ny årlig inntektsramme. Oppkjøp eller sammenslåinger skal ikke medføre at den samlede årlige inntektsrammen øker.

Norges vassdrags- og energidirektorat skal informeres skriftlig om konsekvensene for de årlige inntektsrammene, mer- og mindreinntekt og kostnadsgrunnlaget av både kjøper og selger, senest tre uker etter at de nødvendige tillatelser fra myndighetene er gitt.

På grunnlag av den skriftlige orienteringen fastsetter Norges vassdrags- og energidirektorat ved enkeltvedtak nye årlige inntektsrammer og mer- og mindreinntekt for avtalepartene med virkning fra det år partene blir enige om, dog ikke tidligere enn det år orienteringen er mottatt.

3.10.2 Konklusjon på kapittel 10.

Det er ikke kommet inn merknader til NVEs forslaget til kapittel 10.

3.11 Kapittel 11. Årlig inntektsramme for systemansvarlig nettselskap

3.11.1 Endring foreslått i kapittel 11

§ 11-2 annet ledd første punktum skal lyde:

Årlig tillegg for kostnader knyttet til utøvelsen av systemansvaret fastsettes ved enkeltvedtak på bakgrunn av forventede årlige kostnader.

3.11.2 Høringsinstansenes syn på kapittel 11.

EBL mener at det kan være hensiktsmessig å videreføre dagens periodelengde på fem år. Med bakgrunn i at inntektsrammen for Statnett som netteier oppdateres årlig, ønsker Statnett at inntektsrammen for systemansvaret oppdateres hyppigere enn hva som er tilfelle i dagens regulering der prinsippet er den skal følge øvrig inntektsrammeregulering.

3.11.3 NVEs vurderinger og konklusjon på kapittel 11

Slik NVE ser det vil det være naturlig at også inntektsrammen for systemansvaret oppdateres hyppigere enn hvert femte år når inntektsrammen for Statnett som netteier gjør det. NVE mener derfor at den foreslåtte teksten til § 11-2 annet ledd første punktum skal opprettholdes.

Henvisningene i gjeldende § 11-2 første ledd er ikke korrekte. § 11-2 første ledd vil derfor bli endret til følgende:

For fastsettelsen av årlig inntektsramme for systemansvarlig nettselskap gjelder kapittel 7, 8, 9, 10 og 12 så langt de passer, med et årlig tillegg for kostnader knyttet til utøvelsen av systemansvaret.

3.12 Kapittel 12. Særskilte bestemmelser vedrørende fellesnett

3.12.1 Endring foreslått i kapittel 12

Nytt § 12-2 tredje ledd skal lyde:

Operatøren skal hvert år oversende informasjon til Norges vassdrags- og energidirektorat om årlig nettap i MWh fordelt på hvert av de involverte nettselskapene.

3.12.2 Konklusjon på kapittel 12.

Det er ikke kommet inn merknader til NVEs forslaget til kapittel 12.

3.13 Kapittel 18. Ikrafttreden og overgangsbestemmelser

3.13.1 Endring foreslått i kapittel 18

§ 18-6. *Overgangsbestemmelser*

For vedtak som gjelder for reguleringsperioden 2002-2006 skal forskrift om økonomisk og teknisk rapportering slik den lød 31. desember 2006 legges til grunn.

Eventuell mer- eller mindreinntekt på grunn av KILE, jf. slik § 9-1 første ledd lød 31. desember 2006, skal aktiveres som mer- eller mindreinntekt etter § 7-5 med virkning fra 1. januar 2007.

3.13.2 Høringsinstansenes syn på § 18-6.

Troms Kraft Nett foreslår at det innføres en overgangsordning for KILE-rapportering for perioden 1.1.2007 – 31.12.2008. Begrunnelsen for dette er selskapene ikke skal være nødt til å aktivere mindreinntekt eller tilbakebetale tap i 2006. På denne måten unngår man store svingninger i tariffer og selskapenes resultater i 2006.

3.13.3 NVEs vurderinger og konklusjon

NVE har besluttet at det skal fremmes et nytt forslag til hvordan KILE-ordningen skal inngå i den økonomiske reguleringen av nettselskapene. Eventuelle behov for overgangsordninger vil bli vurdert før det nye forslaget blir sendt på høring.

3.14 Andre merknader

3.14.1 Produksjonsrelaterte nettanlegg

Statnett foreslår at alle konsesjonærer som har adgang til å tariffere uttak eller innmatning må ha inntektsramme på anlegget. Begrunnelsen for dette er at man unngår tilfeller der konsesjonærer som ikke tarifferer ikke blir berørt av KILE-ordningen.

Enova mener at ved at det foreslås økt bruk av anleggsbidrag og en definisjon av produksjonsrelaterte nettanlegg som fører til at en større andel av nettinvesteringer må dekkes av nye produksjonsenheter, innføres det en også en konkurransevidning til fordel for eksisterende produksjon. Dette er uheldig for å få tatt i bruk alternative energikilder.

3.14.2 NVEs vurderinger om produksjonsrelaterte nettanlegg

Inntektsrammene er et verktøy NVE benytter for å føre kontroll med at nettselskapet ikke tar mer betalt fra sine kunder enn det som er tillatt. Når nettselskapet ikke tar betalt fra sine kunder bortfaller dette kontrollbehovet. NVE ser at det i forbindelse med plassering av KILE-ansvar kan være en fordel at alle selskaper som har overføringsanlegg har inntektsrammer, men finner det imidlertid ikke hensiktsmessig å pålegge selskaper inntektsrammer av hensyn til KILE-ordningen alene.

NVE kan ikke se at de foreslåtte endringene i anleggsbidragsbestemmelsene medfører at produsenter må dekke en større andel av nettinvesteringene enn tidligere. Forslaget til endringer i anleggsbidragsbestemmelsene er imidlertid trukket. Et nytt forslag vil bli sendt på høring senere. Det er heller ikke foreslått materielle endringer i definisjonen av produksjonsrelaterte nettanlegg. Den foreslåtte endringen er kun en presisering av gjeldende praksis. Det innføres derfor, etter NVEs syn, ikke en konkurransevidning til fordel for eksisterende produksjon.

3.14.3 Nettinvesteringer utenfor Norge mot andre land

Statnett ber NVE vurdere tilpasninger i forskriftstekst for å presisere at kostnader som påløper utenfor Norge, men som er begrunnet i gevinster for norsk nettvirksomhet skal finansieres gjennom innteksreguleringen.

3.14.4 NVEs vurderinger om nettinvesteringer mot andre land

NVE ser at det kan være tilfeller hvor det er fornuftig at Statnetts kostnader ved samfunnsøkonomisk fornuftige investeringer i andre nordiske land skal kunne finansieres gjennom inntektsrammene. Dette forutsetter at investeringene gir gevinster for det norske kraftsystemet. NVE mener imidlertid at slike tilfeller krever en særskilt behandling og omfattende krav til dokumentasjon. Det er derfor mest hensiktsmessig å behandle denne type investeringskostnader som særlig tilfeller, jf. § 8-7.

3.14.5 Vedtaksprosedyre

Troms Kraft Nett mener at varsel om beregningsgrunnlag pr. 1. desember er for sent i forhold til beregning av tariffen. Foreslår at varsel gis 1. november.

NTE mener NVE bør ha effektivitetsanalysene klar tidligere enn 1.12.

3.14.6 NVEs vurderinger om vedtaksprosedyre

NVE har forståelse for at selskapene ønsker beregningsgrunnlag for inntektsrammer så tidlig som mulig. Det er praktiske årsaker som gjør at dette ikke er mulig å legge frem varsel om inntektsrammer for det enkelte år tidligere enn pr. 1.12. For å ivareta nødvendig kontroll og kvalitetssikring av data til bruk i effektivitetsanalysene vil det ikke være mulig å fremskynde dette ytterligere. Selskapenes egne kostnader er imidlertid kjent på et langt tidligere tidspunkt.

4 Forskriftstekst vedtatt desember 2005

Forskrift om endring av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 5.12.2005 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 7-1, gitt med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. § 7-6.

I.

I forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer gjøres følgende endringer:

§ 1-3. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

Anleggsbidrag: Beregnet investeringstilskudd ved tilknytning av en ny kunde eller ved forsterkning av nettet til en eksisterende kunde.

Avkastning: Driftsresultat sett i forhold til avkastningsgrunnlaget. Driftsresultatet er gitt ved årlig inntektsramme for eget nett fratrukket kostnader i eget nett.

Avkastningsgrunnlag: Gjennomsnittet av inngående og utgående saldo for investert nettkapital, tillagt 1 prosent for netto arbeidskapital. Investert nettkapital er gitt ved førstegangs historisk anskaffelseskostnad. Andel av felles driftsmidler er inkludert.

Distribusjonsnett: Overføringsnett med nominell spenning opp til og med 22 kV, med mindre annet er bestemt.

Fellesnett: Nettområde med minimum felles tariff, måling og avregning. Et fellesnett består av anlegg fra flere nettselskap, og ansvarlig for fellesnettet benevnes operatør.

Konsesjonær: Innehaver av omsetningskonsesjon.

Kundegruppe: En avgrenset gruppe av sluttbrukere, avgrenset ut i fra likheter i brukstid, leveringskvalitet og forbruksnivå.

Kundespesifikke kostnader: Kostnader knyttet til kundehåndtering, herunder måling, avregning, fakturering, tilsyn m.v.

Marginale tapskostnader: Endring i tapkostnader i nettet ved en marginal endring i innmating eller uttak.

Marginal tapsprosent: Prosentvis endring i nettap ved en marginal endring i innmating eller uttak.

Nettselskap: Konesjonær som eier overføringsnett eller har ansvar for netttjenester.

Netttjenester: Omfatter en eller flere av følgende:

- a) overføring av kraft, herunder drift, vedlikehold og investering i nettanlegg
- b) tariffing
- c) måling, avregning og kundehåndtering
- d) tilsyn og sikkerhet
- e) driftskoordinering
- f) pålagte beredskapstiltak
- g) pålagt energiutredning

Regionalnett: Overføringsnett mellom sentralnett og distribusjonsnett.

Sentralnett: Anlegg i overføringsnettet på spenningsnivå 132 kV eller høyere og som er definert som anlegg i sentralnettet.

Tariffer: Med tariffer forstås alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg.

Tilknytningspunkt: Punkt i overføringsnettet der det foregår innmating eller uttak av kraft eller utveksling mellom nettselskap.

Utkoblbart forbruk: Forbruk som kan kobles ut etter ordre fra nettselskapet

Øvrig virksomhet: All virksomhet som ikke omfattes av kraftproduksjon, kraftomsetning, nettvirksomhet eller televirksomhet; herunder fjernvarme, veilys, installasjon, kabel-tv, enøk-virksomhet, utleie og salg av konsulenttjenester.

Del III, kapittel 6 oppheves.

§9-3 oppheves.

Kapittel 9A. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved svært lange avbrudd

§ 9A-1. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved svært langvarige avbrudd

Nettvirksomhetens inntektsramme blir årlig justert for utvikling i leveringskvalitet ved at kostnader ved svært langvarige avbrudd inngår i effektivitetsanalysene, jf. § 8-2.

Kostnader ved svært langvarige avbrudd er de kostnader nettvirksomheten har ved utbetalinger etter § 9A-4. Kostnadene inngår i kostnadsgrunnlaget, jf § 8-1.

§ 9A-2. Utbetaling til sluttbrukere ved svært langvarige avbrudd

Sluttbrukere på alle nettnivå kan kreve å få direkte utbetalt et beløp fra nettselskapet ved svært langvarige avbrudd. Svært langvarige avbrudd er avbrudd som varer i mer enn 12 timer, og beløpets størrelse er:

- d) Kr 600 for avbrudd til og med 24 timer,
- e) kr 1 400 for avbrudd over 24 timer til og med 48 timer
- f) kr 2 700 for avbrudd over 48 timer til og med 72 timer.

For avbrudd ut over 72 timer skal det gis et tillegg på kr 1 300 for hver nye påbegynte tjuefiretimers periode avbruddet varer.

Sluttbruker må fremme krav etter første ledd innen rimelig tid etter at normal forsyning ble gjenopprettet.

For fritidsboliger kan et samlet årlig krav ikke overstige forventet innbetalt nettleie for inneværende år. Forventet innbetalt nettleie er forventet årsforbruk i kWh multiplisert med gjeldende sats for energileddet i tillegg til fastleddet.

§ 9A-3. Registrering og beregning av svært langvarige avbrudd

Varigheten for et svært langvarig avbrudd regnes fra det tidspunkt nettselskapet først fikk melding om avbruddet, eller nettselskapet visste eller burde ha visst at avbrudd har funnet sted.

Avbruddet opphører når normal forsyning er gjenopprettet. Flere påfølgende avbrudd regnes som sammenhengende om ikke normal forsyning opprettholdes i minimum to timer sammenhengende.

§ 9A-4. Nettselskapets informasjonsplikt

Nettselskapet plikter årlig å informere sluttbrukerne om deres rett til utbetaling etter § 9-4, og skal utarbeide et rapporteringsskjema som sluttbruker kan benytte når han fremmer slikt krav.

§ 9A-5. Forholdet mellom ansvarlig og berørt konsesjonær

Berørt konsesjonær i henhold til forskrift 30. nov. 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2A-3 skal forestå utbetaling til sluttbruker etter § 9A-4 første ledd. Berørt konsesjonær kan kreve det til sluttbruker utbetalte beløp tilbake fra ansvarlig konsesjonær.

§ 9A-6. Fravikelighet

Reglene i dette kapitlet kan fravikes ved avtale som nevnt i forskrift 30. nov. 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet § 1-3.

§18-3 oppheves.

II.

Endringene trer i kraft 1. januar 2006, med unntak av nytt kapittel 9A som trer i kraft 1. januar 2007.

5 Forskriftstekst som NVE tar sikte på å vedta høsten 2006

§ 1-4 *Betaling og ansvar for netjtjenester*

Enhver betaling som avkreves en kunde som følge av vilkår satt av nettselskapet, og hvor nettselskapet kan stå i en eller annen form for monopolsituasjon, er å regne som faktisk inntekt for nettvirksomheten, jf. § 7-4.

Nettselskapet kan la andre utføre netjtjenester såfremt inntekter og kostnader forbundet med dette fremkommer i rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat under virksomhetsområdene distribusjonsnett, regionalnett eller sentralnett. Nettselskapet skal fremstå utad som ansvarlig for oppgavene eller tjenestene.

§ 2-6. *Segmentinformasjon for nettvirksomheten*

Konsesjonærens årsregnskap skal inneholde separat regnskapsinformasjon for nettvirksomheten. Det skal som et minimum opplyses om årlig inntektsramme for eget nett, jf. § 8-7, inngående og utgående saldo for mer-/mindreinntekt, eventuell innhenting og avskrivning av mindreinntekt eller tilbakeføring av merinntekt i perioden, driftsresultat, avkastningsgrunnlag og avkastning.

§ 2-8 sjette ledd

Transaksjoner mellom nettselskapet og andre selskaper i samme konsern skal skje til markedsvilkår. Avtaler mellom selskap i konsern skal foreligge skriftlig.

§ 3-5. *Anleggsregister*

Konsesjonær skal ha anleggsregister som omfatter alle anleggsmidlene. Anleggsregisteret skal gi oversikt over brutto førstegangs historisk anskaffelseskostnad, anskaffelsestidspunkt, avskrivningsplan, akkumulerte av- og nedskrivninger, netto bokført verdi, investeringstilskudd og lignende.

§ 3-6. *Tilleggsopplysninger*

- a) Det skal gis detaljert informasjon om kraftomsetning.
- b) Det skal gis utførlige opplysninger om prinsipper for regnskapsmessig behandling av aktivering, kostnadsføring og vedlikehold.
- c) Det skal gis utførlige opplysninger om prinsipper for behandling av anleggsbidrag, tilskudd etc. Tilskudd kommer til fradrag i kostnader som aktiveres.
- d) Det skal gis detaljert informasjon om felles infrastruktur som kan brukes i nettvirksomheten så vel som konkurranseutsatt virksomhet.
- e) Alle former for godtgjørelse som virksomhet av kommersiell karakter betaler for bruk av anlegg eller rettigheter knyttet til konsesjonærens nettvirksomhet skal spesifiseres.
- f) I rapporteringen skal samlet kraftsalg inklusiv tap samsvare med samlet krafttilgang.
- g) Nettanlegg skal rapporteres i fysiske størrelser, eksempelvis antall km linje, antall transformatorer, antall km jordkabel, m.v.
- h) Konsesjonærer med kraftproduksjon skal spesifisere produksjon pr. kraftstasjon.

§ 4-6. *Kjøp av systemtjenester*

Nettselskapers kjøp og salg av systemtjenester skal rapporteres for virksomhetsområdene sentralnett, regionalnett og distribusjonsnett. Med systemtjenester menes tjenester som er påkrevd for at den overførte effekten skal ha den nødvendige kvalitet, som regulerstyrke, reserver og reaktiv effekt.

§ 4-7 første ledd annet punktum

For fellesnett skal nettapet rapporteres av operatør, jf. kapittel 12.

§ 5-2. *Bokførte verdier*

Bokført verdi for driftsmidler fremkommer som brutto førstegangs historisk anskaffelseskostnad fratrukket akkumulerte avskrivninger, nedskrivninger og eventuelle tilskudd. Anlegg under utførelse inngår ikke i anskaffelseskostnad før anlegget er aktivert. Inngående saldo i regnskapsåret skal være i overensstemmelse med utgående saldo i forutgående regnskapsår.

Investeringer i driftsmidler hvor kunde betaler hele eller deler av anskaffelseskostnaden med anleggsbidrag skal presenteres brutto. Betaling fra kunde skal i resultatregnskapet inntektsføres i samme tidsrom som de tilhørende avskrivningene inngår i inntektsrammen. Bokførte verdier for driftsmidler finansiert med anleggsbidrag skal fremstilles separat fra andre driftsmidler.

§ 5-4. *Avskrivninger*

Brutto førstegangs historisk anskaffelseskostnad fratrukket akkumulerte tilskudd skal avskrives lineært.

Avskrivninger skal rapporteres separat for virksomhetsområdene.

§ 5-5 *Rapportering av fysiske størrelser oppheves.*

§ 5-6. *Øvrige eiendeler og gjeld oppheves.*

Nytt kapittel 7 Generelt om inntekter for nettvirksomheten

§ 7-1. *Inntekter ved salg av netttjenester*

Nettvirksomhetens tillatte inntekter ved salg av netttjenester er summen av årlig inntektsramme for nettvirksomheten jf § 7-2, og kostnader som kan dekkes inn som et tillegg jf § 7-3.

Kostnader som er pådratt som følge av overtredelse av lov eller pålegg gitt i medhold av lov skal ikke med i beregningsgrunnlaget for selskapets tillatte inntekter.

§ 7-2. *Årlig inntektsramme*

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter ved enkeltvedtak årlig inntektsramme for nettvirksomheten etter utgangen av det enkelte år, jf kapittel 8.

For fastsettelse av årlig inntektsramme for fellesnett og systemansvarlig gjelder særskilte bestemmelser, jf. kapittel 11 og 12.

Årlig inntektsramme for eget nett fastsettes slik at inntekten over tid skal dekke kostnadene ved drift og avskrivning av nettet, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet.

§ 7-3. Kostnader som kan dekkes inn som et tillegg til årlig inntektsramme

Kostnader ved kjøp av nettjenester fra andre nettselskap, kostnader ved leie av andre nettselskap sine anlegg med inntektsramme samt innbetalt eiendomsskatt, kan dekkes inn som et tillegg til årlig inntektsramme for eget nett.

§ 7-4. Generelt om nettvirksomhetens inntekter og forholdet til tariffen

Tariffene skal beregnes slik at nettvirksomhetens faktiske inntekt over tid ikke overstiger tillatt inntekt jf § 7-1.

§ 7-5. Tariffing og håndtering av mer- eller mindreinntekt

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter ved enkeltvedtak årlig mer- eller mindreinntekt for nettvirksomheten.

Merinntekt er en positiv differanse mellom faktiske inntekter fratrukket tillatte inntekter. Mindreinntekt er en negativ differanse mellom faktiske inntekter fratrukket tillatte inntekter.

Nettvirksomheten skal håndtere merinntekt og mindreinntekt slik at saldo over tid går mot null. Merinntekt skal tilbakeføres kundene. Mindreinntekt kan hentes inn fra kundene.

Overfor kundene skal nettvirksomheten håndtere mer- eller mindreinntekt gjennom beregningen av de ordinære tariffene. Ved beregning av neste års tariffen skal det tas hensyn til den antatte saldo for mer- eller mindreinntekt med sikte på å styre denne saldoen mot null over tid. Nettvirksomheten skal utarbeide en begrunnet og dokumenterbar plan for dette.

Mindreinntekt som nettselskapet ikke har til hensikt å innhente skal avskrives i rapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat. Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak i særlige tilfeller redusere akkumulert mindreinntekt.

Mer- eller mindreinntekt skal beregnes for sentral-, regional- og distribusjonsnett.

§ 7-6. Meravkastning og mindreavkastning

Norges vassdrags- og energidirektorat kan ved enkeltvedtak fastsette mer- eller mindreavkastning for nettvirksomheten. Meravkastning er urimelig høy avkastning, jf energilovforskriften § 4-4 bokstav b. Mindreavkastning er negativ differanse mellom nettselskapets avkastning fratrukket den minimumsavkastning som fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat. Minimumsavkastningen er 2 prosent beregnet over de siste 5 år.

Nettselskapets avkastning beregnes som driftsresultatet sett i forhold til avkastningsgrunnlaget. Driftsresultatet er gitt ved årlig inntektsramme for eget nett fratrukket samlede kostnader i eget nett.

Eventuell mer- eller mindreavkastning håndteres på samme måte som mer- eller mindreinntekt.

§ 7-7. Fordeling av tillatt inntekt for eget nett på nettnivåer

Nettvirksomheten plikter å se til at fordelingen av tillatt inntekt for eget nett på sentral-, regional- og distribusjonsnett skjer etter objektive og ikke-diskriminerende kriterier. Nettselskapet skal kunne dokumentere fordelingen.

Kapittel 8 Fastsettelse av inntektsrammer

§ 8-1. Kostnadsgrunnlag

Kostnadsgrunnlaget for det aktuelle år fastsettes med utgangspunkt i følgende innrapporterte verdier for regnskapsåret to år tilbake i tid:

- a) drifts- og vedlikeholdskostnader
- b) avskrivninger på investert nettkapital
- c) bokført verdi på nettkapital per 31. desember, tillagt 1 prosent for netto arbeidskapital
- d) nettap i MWh.

Kostnader som er pådratt som følge av overtredelse av lov eller pålegg gitt i medhold av lov skal ikke inngå i kostnadsgrunnlaget.

§ 8-2. Kostnadsnorm

Norges vassdrags- og energidirektorat skal årlig fastsette en norm for det enkelte selskaps kostnader. Kostnadsnormen fastsettes på bakgrunn av sammenlignende effektivitetsanalyser eller individuelle vurderinger og skal ta hensyn til relevante forskjeller i selskapenes rammebetingelser.

Ved fastsettelse av kostnadsnormen skal det i størst mulig utstrekning tas hensyn til relevante samfunnsøkonomiske kostnader i tillegg til selskapets egne kostnader.

§ 8-3. Referanserente

Norges vassdrags- og energidirektorat skal ved fastsettelsen av årlig inntektsramme benytte en referanserente som fremkommer ved:

$$NVE_r = 1,12r + 2,12\%$$

der r er årgjennomsnittet av effektiv rente for 5 års statsobligasjon slik denne beregnes av Norges Bank.

§ 8-4. Referansepris på kraft

Norges vassdrags- og energidirektorat skal ved fastsettelsen av årlig inntektsramme benytte en årlig referansepris på kraft.

Den årlige referanseprisen er en volumveid månedspris tillagt et påslag på 13 NOK/MWh. Månedspris er gjennomsnittlig systempris fra Nord Pool Spot AS.

Som grunnlag for vekt benyttes månedlig brutto forbruk slik den fremkommer i Norges vassdrags- og energidirektorat sin korttidsstatistikk for alminnelig forsyning.

§ 8-5. Inflasjonsjustering

Norges vassdrags- og energidirektorat justerer kostnadsgrunnlaget, jf § 8-1 første ledd bokstav a-c, for den generelle pris- og kostnadsutviklingen i samfunnet. Norges vassdrags- og energidirektorat benytter Statistisk sentralbyrå sin konsumprisindeks (KPI) som et uttrykk for den generelle pris- og kostnadsutviklingen i samfunnet.

§ 8-6. Tillegg for investeringer

I årlig inntektsramme skal det inngå et tillegg for investeringer. Tillegget fremkommer som α multiplisert med det aktuelle års tilgang av varige driftsmidler i nettvirksomheten, inklusive felles fordelte varige driftsmidler, der α beregnes som 1,25r, jf 8-2, fratrukket 3,58 %.

Dette gjelder ikke for investering i anlegg finansiert ved anleggsbidrag.

§ 8-7. Fastsettelse av årlig inntektsramme for eget nett

Ved beregning av årlig inntektsramme skal 40 prosent av kostnadsgrunnlaget inngå når det er tatt hensyn til:

- d) Fastsatt referanserente jf. § 8-3,
- e) referanseprisen på kraft jf. § 8-4 og
- f) inflasjonsjustering jf. § 8-5.

Kostnadsnormen tillegges 60 prosent vekt ved beregning av årlig inntektsramme.

Et årlig tillegg for investeringer etter § 8-6 skal inngå i beregningen av årlig inntektsramme.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan etter søknad eller på eget tiltak i særlige tilfeller fastsette inntektsrammen på annet grunnlag enn det som fremkommer av første, annet og tredje ledd.

§ 8-8. Renteberegning av mer- og mindreinntekt

Merinntekt skal renteberegnes årlig. Mindreinntekt kan renteberegnes årlig. Beløpet som skal renteberegnes er gjennomsnittet av inngående og utgående saldo for mer- eller mindreinntekt.

Årsgjennomsnittet av daglige noteringer av Norges Banks foliorente skal legges til grunn ved beregning av rente på merinntekt. For mindreinntekt kan en lavere rentesats benyttes.

Dersom det er en inngående og en utgående saldo på merinntekt, skal det beregnes rentesrente av den beregnede gjennomsnittrenten på merinntekten.

Kapittel 9 Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi (KILE)

§ 9-1. Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi (KILE)

Nettvirksomhetens inntektsramme blir årlig justert for utvikling i leveringskvalitet ved at faktisk KILE-beløp inngår i effektivitetsanalysene, jf. § 8-2.

For Statnett SF vil inntektsrammen justeres for utvikling i leveringskvalitet ved enkeltvedtak.

Faktisk KILE-beløp fastsettes på bakgrunn av historiske data for ikke levert energi som det enkelte nettselskap er ansvarlig for, jf. forskrift 30. nov. 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet og gjeldende KILE-satser, jf. § 9-2 som gjelder for ulike sluttbrukergrupper.

Ikke levert energi som følge av belastningsfrakobling som kompenseres økonomisk ved kommersielle avtaler inngår ikke KILE-ordningen

§ 9-2. KILE-satser

Med KILE-sats menes i dette kapittel et beløp i kroner per kWh ikke levert energi som omfattes av KILE, jf. § 9-1.

KILE-satsene skal avspeile sluttbrukernes gjennomsnittlige kostnader ved ikke levert energi som omfattes av KILE, jf. § 9-1.

§ 10-1. *Adgang til å forhandle om omfordeling av inntektsrammer oppheves.*

§ 10-2. *Overdragelse av nettanlegg*

Dersom kjøper eller selger ved overdragelse av eksisterende nettanlegg blir enige om en endring av årlig inntektsramme for eget nett, skal Norges vassdrags- og energidirektorat orienteres skriftlig om de økonomiske konsekvenser for inntektsrammene senest tre uker etter at konsesjon i henhold til energilovens kapittel 3 er meddelt.

Orienteringen skal være signert av avtalepartene og være vedlagt en oversikt over endringer i avtalepartenes årlige inntektsramme for eget nett, endringer i mer- og mindreinntekt og endringer i kostnadsgrunnlaget, jf. § 8-1.

På grunnlag av orienteringen fastsetter Norges vassdrags- og energidirektorat ved enkeltvedtak ny årlig inntektsramme for eget nett og ny mer- og mindreinntekt for kjøper og selger med virkning fra det år partene blir enige om, dog ikke tidligere enn det år orienteringen er mottatt. Partenes samlede årlige inntektsramme for eget nett endres ikke som følge av overdragelsen.

§ 10-4. *Oppkjøp og sammenslåing*

Ved oppkjøp eller sammenslåing legges summen av de årlige inntektsrammene for de nettselskapene som er involvert til grunn for beregning av ny årlig inntektsramme. Oppkjøp eller sammenslåinger skal ikke medføre at den samlede årlige inntektsrammen øker.

Norges vassdrags- og energidirektorat skal informeres skriftlig om konsekvensene for de årlige inntektsrammene, mer- og mindreinntekt og kostnadsgrunnlaget av både kjøper og selger, senest tre uker etter at de nødvendige tillatelser fra myndighetene er gitt.

På grunnlag av den skriftlige orienteringen fastsetter Norges vassdrags- og energidirektorat ved enkeltvedtak nye årlige inntektsrammer og mer- og mindreinntekt for avtalepartene med virkning fra det år partene blir enige om, dog ikke tidligere enn det år orienteringen er mottatt.

§ 11-2 første ledd

For fastsettelsen av årlig inntektsramme for systemansvarlig nettselskap gjelder kapittel 7, 8, 9, 10 og 12 så langt de passer, med et årlig tillegg for kostnader knyttet til utøvelsen av systemansvaret.

§ 11-2 annet ledd første punktum

Årlig tillegg for kostnader knyttet til utøvelsen av systemansvaret fastsettes ved enkeltvedtak på bakgrunn av forventede årlige kostnader.

Nytt § 12-2 tredje ledd

Operatøren skal hvert år oversende informasjon til Norges vassdrags- og energidirektorat om årlig nettap i MWh fordelt på hvert av de involverte nettselskapene.

§ 18-6. *Overgangsbestemmelser*

For vedtak som gjelder for reguleringsperioden 2002-2006 skal forskrift om økonomisk og teknisk rapportering slik den lød 31. desember 2006 legges til grunn.

Eventuell mer- eller mindreinntekt på grunn av KILE, jf. slik § 9-1 første ledd lød 31. desember 2006, skal aktiveres som mer- eller mindreinntekt etter § 7-5 med virkning fra 1. januar 2007.

II.

Endringene trer i kraft 1. januar 2007

6 Høringsinstanser med uttalelser

Følgende høringsinstanser har kommet med høringsuttalelser:

Navn

Agder Energi Nett
Andøy Energi
Aurland Energiverk
Aurland Kommune
Barne- og familiedep.
Bergen Energi
BKK
Bodø Energi
Buskerud Kraftnett.
Dalane Energi
Datatilsynet
EBL
Eidsiva Energi Nett
EL&IT Forbundet
Elverum Energiverk
Enova
Finansdepartementet
Finnås Kraftlag
Forbrukerombudet
Forbrukerrådet
Fortum Distribusjon
Fredrikstad EnergiNett
FSN
Gaular kommune
Gudbrandsdal Energi
Hafslund Nett
Hallingdal Kraftnett
Hammerfest Energi
Haugaland Kraft
Helse- og omsorgsdepartementet
HSH
Hydro
Indre Hardanger Kraftlag
Istad Nett
Justisdepartementet og DSB
Kommunal- og regionaldep.
Konkurransetilsynet
Kredittilsynet
Krødsherad kommune - Everket
KS Bedrift
KS Kommunesektorens Interesse-og
arbeidsgiverorganisasjon
KS Sogn og Fjordane
Kultur- og kirke departementet
Kvinnherad Energi
Landbruks- og matdepartementet
Landssamanslutninga av Vassdragskommunar

Luster Energiverk
Lyse Nett
Lærdal Energi
Meløy Energi
Midt Nett Buskerud
Moderniseringsdepartementet
Narvik Energinett
NEKI
Neset Kraft
NITO
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk
Nord-Østerdal Kraftlag
Norges Bondelag
Norges Skogeierforbund
Norsk Petroleumsinstitutt
Nærings- og handelsdepartementet
Odda Energi
Orkdal Energi
PIL Prosessindustriens Landsforening
Repvåg Kraftlag
Samarbeidande Kraftfylke
SFE
Sintef
SKS Nett
Sognekraft
Statens landbruksforvaltning
Statkraft
Statnett
Stryn Energi
Stryn Kommune
Sunndal Energi
Sunnfjord Energi
Sunnhordland Kraftlag
Tafjord Kraftnett
Tinn Kommune
Trollfjord Kraft
Troms Kraft
Trønderkraft (eid av 18 energiselskap)
Tussa Nett
Vik kommune
Vinje Kommune
VOKKS
Årdal Energi

Denne serien utgis av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Utgitt i Dokumentserien i 2005

- Nr. 1 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Eidfjordvassdraget. Flomsonekartprosjektet (20 s.)
- Nr. 2 Eirik Traae: Program for økt sikkerhet mot leirskred. Risiko for kvikkleireskred Bragernes, Drammen Forslag til tiltak (21 s.)
- Nr. 3 Inger Sætrang: Statistikk over tariffer i regional- og distribusjonsnettet 2005 (55 s.)
- Nr. 4 Turid-Anne Drageset, Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Fjellhammarelva/Sagelva. Flomsonekartprosjektet (26 s.)
- Nr. 5 Thomas Væringstad: Flomberegning for Valldøla. Flomsonekartprosjektet (19 s.)
- Nr. 6 Inger Sætrang: Oversikt over vedtak og utvalgte saker. Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2004 (s.)
- Nr. 7 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Vikja og Hopra i Sogn og Fjordane. Flomsonekartprosjektet (16 s.)
- Nr. 8 Frode Trengereid (red.): Forslag til endring av forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (33 s.)
- Nr. 9 Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten. Forslag til endring av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, m.v. Høringsdokument 1. juli 2005 (82 s.)
- Nr. 10 Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten. Høringsdokument 1. juli 2005 (45 s.)
- Nr. 11 Paul Martin Gystad (red.): Tariffer. Forslag til endring i forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer del V (35 s.)
- Nr. 12 Erik Holmqvist: Flomberegning for Oltedalselva. Flomsonekartprosjektet (19 s.)
- Nr. 13 Thomas Væringstad: Flomberegning for Mosby. Flomsonekartprosjektet (22 s.)
- Nr. 14 Stian Solvang Johansen, Erik Holmqvist: Flomberegning for Strynevassdraget Flomsonekartprosjektet (26 s.)
- Nr. 15 Erik Holmqvist: Flomberegning for Ognaelva. Flomsonekartprosjektet (22 s.)
- Nr. 16 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Leira. Flomsonekartprosjektet (15 s.)
- Nr. 17 Arne Venjum: Om utkoblbare overføringer (49 s.)
- Nr. 18 Karstein Brekke (red.): Endringer i forskrift 30. november 2004 nr 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet. Forskriftstekst og merknader til innkomne høringskommentarer (50 s.)
- Nr. 19 Eva Næss Karlsen (red.): Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, m.v. Den økonomiske reguleringen av nettvirksomheten (58 s.)